Hoofd - redactour HARDJOSOEMITRO.

Penns where wednesdur: R. WIRJOSOPONO DI SORBARARTA. · Pengarang R. M. SOELBIMAN

DI BOJOLALI.

HARGA ABONNEMENT. 1 Tahoen f 9, dilocar Hindia Nederland setahoen f 12. Berlengganan tidak dapat koerang dari 3 boelan, dan berentinja misti pada pengabisan boelan Maart, Juni, September dan December

PEMBAJARAN DIPINTA LEBIH DOELOE

RMO-KOND

Moeat pewarta Boedi-Oetomo dan Neutraal Onderwijs Soerakarta, 🧩 dan chabar lain-lain.

Terbit pada tiap hari: SENEN, REBO dan SAPTOE. Ketjoeali hari raja. Ditjitak dan dikeloearkan oleh N. V. "Javaansche Boekhandel en Drukkerij Boedi-Oetomo" di Soerakarta. Kantoor Redactie dan Administratie di Kaceman, Telefoon No. 133.

Keoentoengan bersih 3% didarmakar pada perhimpoenan BOEDI-OETOMO.

Directeur M NG. WIRJOHOESODO.

has foun No. 80. Commussarisson:

.1 M. H ACHMADHIBAMZAENI. 2 R. M. NARJOATMODJO. Administrateur:

> М. Влоловинавиюло SOERAKARTA.

HARGA ADVERTENTIE.

, 1 Perkatahn 4 cent, tetapi bosat mesatkan advertentie tidak dapat koerang dari f 1 dimocat 2 kali. Perlengganan advertentie dapat harga lebih moerah.

PEMBAJARAN DIPINTA LEBIH DOELOE

HARAP DIPERHATIKAN.

Segala soerat - soerat pesenant perminta'an, pembajaran abonnement dan lain-kin sebagainja, soepaja dialamatkan pada: DIRECTIE atau ADMINISTRATIE. Tetapi soerat - soerat DOCUMENT dan lain - lain sebagainja, akaar geenanja, soerat chabar ini, hendaklah dialamatkan pada: REDACTIE.

 $825\,000.$

600 000.--

300 000.-

KETERANGAN JANG RINGKAS TENTANGAN BEGROOTING (TAKSIRAN BELANDIA) HIN-DIA BELANDA BOEAT TAHOEN 1917. Dioesahakan oleh P. J. Gerke, referendaris Bij de algemeene secretarie dan diterdjemahkan oleh Commissie voor de Volkslectuur.

Samboengan D. K. No. 117.

Staatsspoor.

Banjanknja penoempang kereta S. S. menoe- f. ongkos locar biasa bocat tentaroet verslag tahoen 1914, jaitoe 13 896 155 orang : dibahagian sebelah timoer (diketiga tiga kelas- g. excursie (perdjulanan militair) dan nja); dibahagian sebelah barat 25 316 022, dalam [mana ada anak negeri jang memakai kartjis ke- h. tambahan banjaknja serdadoe las tiga 11 348 190 dibahagian sebelah timoer, dan 15 847 644 dibahagian sebelah barat.

Afdeeling IX. Oorlog. 1915 banjaknja orang militair di Hindia ini pada karena peperangan di-Europah, cempamanja me 7. Commissaris, Mas Ngabei Dwidjosewojo, Goe- Fie" katauja poela "betapa ramai dan besarnja 87 041 jang lain. Dalam orang jang 37 041 (ter- neeskundigen dienst (f 628 000) dan beberapa la- di Jogjakarta. masoek djoega onderofficier dan lain lainnja) gi peratoeran ketjil ketjil. adalah;

8557 orang Europa. 9277 orang Ambon.

19 207 lain-lain serdadoe a nik negeri.

jang ada sekarang akan tetapi angka ini djaceh nja ialah karena ada djacga membocat 3 bocah jang sama tjinta pada bangsa kita. lebih besar dari pada jang ada ditahoen 1914 kapal kruiser dan 10 bocah kapal torpedo, bug- Atas namanja Bestuur terseboet, kami dengan 'alaikoem, kata saja. Salam saja itoe didjawabpada 1 Januari (pada waktoe itoe banjaknja kosnja f 8 650 000. Djoemblah ongkosnja menam- senang hati mempermaloemkan kepada Toeana nja, laloe kami masinga menoedjoe tempat pe-32 523). Kenaikan angka ini ialah tersebab oleh bah membesarkan armada ini kira* f 50 000 jung dengan Besluit Kangdjeng Toean Directeur kerdjaan kami. perang Europa, dan karena mengingatkan kalau [000.—banjaknja; seperdoca dari pada ini (djadi- | Onderwijs en Eeredienst tt. 27 September 1916 kalau timboel lagi perang disini; dari itoelah 25 milioen) dibajar oleh Nederland dan selebih No. 25875 diberi idin akan toeroet loterij besar tidak dihinggakan banjaknja orang jang didjadi- nja oleh Hindia. kan serdadoe; poen premie boeat jang mengadakan orang jang masoek serdadoe itoe dan toes bahagiannja dimasoekkan dalam satoe berwang tangannja (handgeld, wang keras, wang grooting. Maka adalah Pemerintah mengatakan, dapat f 50.000panas) dinaikkan poela. Inilah djoega sebabnja bahwa maksoed pemerintah ialah akan mengajang membesarkan tentara Hindia ini.

Ongkosnja bala tentara dalam: Tahoen 1913 (sebeloemnja perang

Europa). . . f 48 313 230.— " 1914 . . . . . " 53 182 994.— boeat 1916 ditaksir . . . . . . 50 128 109. $n = \frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Melihat itoe njatalah pada kita bahwa dalam tahoen 1914 lebih banjak terpakai wang dari pada jang telah ditentoekan dalam begrooting. Oleh karena ada bahaja perang di Nederland ga matjam ja'ni: maka di Hindia poen tentoelah diadakan pera toeran, soepaja tentara kita siap; dari itoelah serdadoe2itoe mesti dipindah pindahkan, beteng beteng mesti dibeeat, serdadoe poen lebih banjak jang mesti dipelihara, ongkos mengadakan serdadoe baroe lebih mahal, orang orang mesti beladjar atjap atjap kali d. l. l. Boeat tahoen 1916 dan 1917 tiadalah dimasoekkan ongkos locar biasa ini, jaitoe boeat menjiapkan tentera kita sebenarnja tentera Hindia ini selaloe siap, karena Hindia ini tiada mempoenja militie (jaitoe orang preman jang mendjadi serdadoe pada waktoe perang) melainkan mempoenjai tentéra jang digadji tetap.

Dibawah inilah diseboetkan angka-angka besar jang bersoea dalam begrooting Oorlog:

Departement . . . . f 650 000.— Generale staf, gewestelijke en Infanterie (serdadoe biasa) . . . " 6 600 000.—

Cavalerie (serdadoe hoesar) dan remonte depot . . . . 500 000. e. Artillerie (serdadoe meriam,

Militaire Administratie, en intendance; dan militaire transporttrein,, 1 044 000.--Geneeskundige dienst . . . . . . 1 900 000.—

Topografische dienst . . . . . , 1 260 000.-Traktement veriof di-Nederland 527 000.-Korps boemi poetera (barisan di Madoera legioen s. p. Mangkoe

Negoro, escadron lijfwachten cavalerie s. p. Sultan Jogjakarta. dan Soesoehounan Solo) . . . . . 490 000.— Inilah belandja boeat gadji, toelage boeat pa-

kaian, makanan pendjagaan koeda, d. l l. Lain dani pada itoe dihelandjakan lagi boeat: a. roe:nah-roemah militair (tempat diam,

(1) Dihitoeng djoega pensioen dan gagement miialah-lihatlah pag. 15-f 41.8 millioen.

tangsi, roemah sakit d. l. l.) . . . f 3 830 000.— c. ongkos membawa orang, isa ing barang dan koeda, baik didaratan 'aik dilacetan . . . . 2 800 000. d. mengadakan perkakas di-Neder-4 031 000.— e. hadiah boeat orang jang membawa orang baroe dan wang tangan,

 $700\ 000.$ Boeat tahoen 1917 diadakan beberapa pera-djokoosoemo di Jogjakarta. toeran, jang saharoesnja seedah diadakan dalam 6. Commissaris, Raden Mas Pandji Gondoat- kan oeang. Menoeroet boenjinja Koloniaal Verslag tahoen tahoen 1915, akan tetapi tiada dilangsoengkan modjo Wadono di Pakoealaman Jogjakarta.

Afdeeling X. Marine.

habisan (1910 -1915) kebiasaannja tidak lebih da- ma mendjadi lid masih sedikit sekali, koerang nja perkataan sahabat saja itoe poen laloe berri pada f 10 000 000.—. Boeat 1917 ditaksir doe- lebih ada 80 orang sehadja, diantaranja ada be-Begini djoegalah kira kira banjakaja serdadoe a kali lipat (lebih dari pada 21 milioen), sebab- berapa Toean toean dan Njonja² bangsa Belanda

> Ongkos ini dibagi² atas beberapa bahagian, samatjamnja belasting itoe beloemlah ditentoekan barangkali djoega indirecte belasting (oempamanja bia barang² masoek atau keloear).

> Banjaknja orang² dikapal perang pada 1 Januari 1915 ialah 236 officier, 1975 onderofficier bangsa Eropah dan jang lebih rendah; 1310 bangsa Boemipoetera; pada marine pada 1 Januari 1915 banjaknja ialah 157 orang Eropah dan 766 anak negeri.

Belandja Marine itoe bolehlah dibagi atas ti-

a. burgerlijke, ja itoe ongkos jang perloe djoega setiap hari, biarpoen Hindia ini tiada memperloekan apa⁹ boeat pendjagaan negeri (oemp kapal perang, kapal torpedo, kapal selam, randjau laoet (mijn), benteng pesisir). Jang bergoena itoe ialah: ongkos observatorium di-Weltevreden, Gouvernements - marine (kapal transport), kapal gewest (kapal oentoek memperhoeboengkan satoe² bahagian djadjahan dipoelau² loear tanah Djawa, dienst pelaboehan dan pandoe, tanda² laoet, dan penerangan di pesisir, pendjagaan air, memperbaiki tempat belajar;

b. militaire, jaitoe ongkos beeat kapala perang, station kawat (marconie);

gemengde (matjam²): ongkos² departement, marineetablissement, goedang batoe arang; pembeli barang d. l. l.

Akan disamboeng.

Studifonds "Darmo-Woro." di Jogjakarta.

Atas namanja Bestuur Studiefonds "Darmo-Woro" di Jogjakarta, kami mempermaloemkan kepada Toean toean, bahwa di Jogjakarta pada hari Minggoe tt. 26 October 1913 telah diperdirikan soeatoe perhimpoenan, jang diberi nama Studiefonds Darmo-Woro.

Maka perhimpoenan itoe maksoednja akan menolong anak anak baik laki laki baik perampoean Boemipoetera jang ternjata soeka beladjar ranja itoe: "J. m. m. Toeankoe Sulthan telah dan madjoe kepinterannja disekolahan rendah, jang orang toeanja tiada mampoe, soepaja mareka itoe bisa meneroeskan kapinterannja diroepa roepa sekolahan jang lebih tinggi.

Semceanja orang atau perhimpoenan, jang telah mendapat rechtpersoon dari Negeri, boleh mareka itoe memberi darma dengan contant selitair jang tidak dimasoekkan keafdeeling ini me- koerang koerangnya f 50. Lain dari pada itoo, lainkan keafdeeling III (Financiën). Djoemlahnja djoega mendjadi anggotanja ini perhimpsenan, boeat Oorlog, menoeroet Afdeeling X, bab I. II. jang membajar darma pada tiap tiap tahoen sekoerang koerangnia f 1.—

Maka dengan Besluit Kangdjeng Gouvernement lalı diakoe rechtspersoon.

Maka pada masa ini jang mendjadi Bestuurnja ini perhimpoenan, seperti jang terseboet dibawah ini:

jodiningrat di Jogjakarta.

Djaksa Kasoeltanana di Jogjakarta. Jogjakarta.

teur toko Tridojo di Jogjakarta.

5. Commissaris, Kangdjeng Pangeran Arjo Te-

1 Januari 1915 ialah 1 285 orang Officier dan naikkan gadji-gadji officier dan gadji officier ge- roe dalam bahasa Djawa di Kweekschool Goeroe hingga dihari oleh radjag dan s. p. Gouvernuer di

poenan Studiefonds Darmo-Woro beloem membi- li, entah poen beloem sampai sepersepoeloehnja" Belandja Marine bersihnja boeat tahoen2 peng-1 kin propaganda jang tjoekoep, ternjata jang sa-

f 500,000, jang akan dimainkan dalam tahocn 1917 jaitoe akan mendapat saperlimanja dari kecentoengan bersih djadi koerang lebih akan men-

Maka dengan ocang sekean banjaknja itoe, dakan belasting boeat ini. Jang mana atau apa perhimpoenan akan mendapat tolongan besar bisa moelai bekerdja sekedarnja, laat laatnja dalam tahoen 1919.

Maka oleh karena itoe, atas namanja Bestuur Studiefonds Darmo-Woro, kami minta dengan hormat, apalah kiranja Toean² soeka mendjadi lidnja perhimpoenan itoe, seolah olah akan memberi pertolongan kepada bangsa kita jang masih koerang sekali kepandaiannja itoe.

Statuten dan Huishoudelijk Reglement telah sedia sampai tjoekoep dan akan sigera dikirimkan kepada barang siapa jang minta.

Maka soerat soerat permintaan masoek mendiadi lid atau lain lain perkara hal Studiefonds Darmo-Woro, soepaja dialamatkan kepada Raden Ardiwinata Secretaris Darmo-Woro di Jogiakarta adanja.

Atas namanja Bestunr Studiefonds Darmo-Woro.

> Secretaris, R. ARDIWINATA.

KEAADA'AN DARISEHARI KESEHARI.

Radia kedoea di Serdang. Orang jang torpedoboot, kapal selam, tangsi² di-Soerabaja, menamakan dirinja "Odan" menoelis di P. D demikian:

Telah terwarta di Pewartaini, di Serdang akan diadakan seorang wakil radja, akan djadi kepala orang besar soepaja moedah menjeboetkannja, disini soedah ditoeliskan "Radja jang kedoea"

Pada tempat kediaman saja. di L. Pakam, chabar itoe poen soedah terkembang, baik dipekandikantoor radja atau dikantoor Controleur. Sekalian orang sebagai moepakat telah menjeboetkan, manakala candidaat wakil radja itoe telah diangkat nanti, tetaplah kitaseboetkan mendjadi: "Radja kedoea". Mengapa djadi begitoe, saja sendiri poen | koerang mengerti.

"Radja kedoea itoe pada soeatoe malam soedah dipanggil ke Simpang Tiga, mengadap j. m. m. Toeankoe Sulthan"—kata seorang sahabat saja. "Sebabnja"— katanja poela meneroeskan bitjamenerima pengadoean jang terpenting, jang mengandoeng maksoed menjatakan tiada patoet Radja kedoea itoe akan diangkat."

Habis, bagaimana? kata saja.

"Saja poen tiada tahoe," djawabnja. Kemoedian, sahabat saja itoe, toendoek laioe mendjadi anggota ini perhimpoenan, djikalau tersenjoem, sambil menikam nikamkan oedjoeng toengkatnja ketanah, dan laloe berkata poela: "Takan dapat ditahan lagi, karena boekan dengun semata mata kehendak radja".

Oho, en dan . . . dengan maoe siapa? kata saja.

"Ha. ha" - soeara tertawa sahabat saja itoe, tt. 29 Juli 1914 No. 51, perhimpoenan itoe te- kemoedian ia berkata: "Tocan roepanja beloem. tahoe, masih berlakoe lagi KONG KALI KONG dan adat PAT GOELIPAT .

Ach, toean, djanganlah mengomong sepotong sepotong, saja tiada mengerti, teroeskanlah! ka-1. President, Kangdjeng Pangeran Arjo Soer- ta saja.

"Terlaloe sekali! katanja poela sambil membe-2. Vice President, Raden Rijo Nitidhipoero sarkan mata memandang saja dengan menggojang gojangkan kepalanja dan berkata dengan socara 3. Secretaris, Raden Ardiwinata particulier di keras: "Apa tocan belocin mengerti? Kong kali kong . . . dan pat goelipat . . . . jang diadoek 4. Thesaurier, Raden Mas Prawiroworo Direc-dengan ini?— sambil ia mengangkatkan tangan kanannja, teloendjoek dengan djari matinja dirapatkannja, iboe djarinja disapoe sapoekannja di atas kedoea djari itoe, djadi ibarat mengeloear-

Toean lihatlah pesta toean Majoor Tjong A Su matra Timoer, sedang pesta jang baroe ini te-Maka sampai pada masa ini Bestuur perhim- lah dilakoekan oleh s. p. Toeankoe Sulthan De-

> Saja tertjengang memikirkan apa maksoedkata: "Na, selamat tinggal, sekarang soedah poekoel 8 saja hendak masoek bekerdja. Lain hari sadja kita mengomong lagi." Baiklah, assalamoe

> Kubar porang. Lamalah soedah kami tiada oeraikan kabaran perang, sebab kami ada memperloekan pekerdjaan lain; lagi pada pendapatan kami beloem ada wartanja jang perloes jaitoe jang menoendjoekkan peperangan bakal lekas padam.

Kapan hari kami koetipkan warta Roeminie djoega, dan bolch dipastikan, perhimpoenan akan toeroet perang membantoe pada Inggris dengan sarekatnja. Pada pendoegaan orang banjak lautaran Roeminie toeroet perang itoe tiada lamalah peperangan tentoe herenti.

Sepandjang pendoegaan orang banjak maka Duitsch dengan temannja tiada koeat meneroeskan perang sebab lama kelamaan keabisan orang tentara dan orange jang bekerdja, karena Duitschland dengan temannja tiada bisa dapat orang selainnja anak negerinja sendiri, sedang Inggris dengan sarekatnja bisa mendatangkan orang² dari djadjahannja [Kolonien], seperti darzoeloe,

Madagaskar, Indo China, Britsch Indie dan lain². Fikirlah, moelai hari 1 Juli 1916 maka Inggris dengan sarekatnja rempoek bersama sama [bebarengan] melakoekan penjerangan; mendjadi pada moelai hari itoe Inggris, Frankrijk dan Belgie menjerang disebelah koelon, Italie menjerang disebelah kidoel, Rusland disebelah wetan, sedang tentara Inggris, Fransch dan Servie jang ada di Saloniki melakoekan penjerangan pada tentara Boelgarie dan Duitsch jang ada di Servie, berbatasan dengan Boelgarie. Barang tentoe Duitsch dengan temannja kepaksa sekoetika itoe mengadakan banjak tentara bocat dibahagi ketampat^a penjerangan tadi. Kedjadian Rus penjerangnja dapat oentoeng bisa masoek lagi dalam tanah Galicie bilangan Oostenrijk, ambil Czermewitr, iboe kota Galicie. Begitoe djoega Inggris dan Frankrijk, maskipoen tiada seberapa, tapi saban hari diwartakan menang perangnja dengan dapat tambah tambah. Meskipoen Italie tiada ketinggalan, dapat kemenangan djoega. Kemoedian Roeminie jang dapat cempo doea tahoen lamanjan boeat fikir dan atoer tentaranja dengan sekoenjoeng² toeroet perang membantoe pada Inggris dengan sarekatnja, dan lantas menjerang pada tanah Zevenburgen, bilangan Oostenrijk jang berbatasan dengan Boelgarie sebelah lor. Penjerangan Roeminie dapat oentoeng djoega bisa masoek dalam tanah Zovanburgen. Dari itoelah maka pada pendoegaan orang banjak soesah boeat Duitschland dengan temannja akan melawan penjerangan itoe semoca, maka pada achirnja tentoelah kepaksa minta damai lebih doeloe alias ta'loek.

Tibas Rus jang didoega tiada lama lagi tentoe dapat ambil lagi kota Lemberg (Oostenrijk) kelihatan lembek (kendo). Begitoe djoega Italie dan Inggris Frankrijk di Saloniki, sedang Boelgarie dan Duitsch menjerang pada Roeminie duri batas negeri sebelah kiduel dengan oentoeng dapat ambil kota Turtukai dan Silistria sebelah kidoel dekat Boekarest, iboe kota Roeminie (+ K. M.) Dari itoe maka diwartakan jang tampat kedoedoekan pemarintah akan dipindah dari Boekarest.

tentara itoe diambil sebagai boeat melawan Boelgarie dan Duitsch jang menjerang pada Roeminie dari batas negeri sebelah kidoel.

Menilik warta diatas ini maka soesahlah boeat doega² kekoeatan satoe dengan lain. Roepa²nja Duitsch dengan temannja masih tjoekoep kekoeafannja, mendjadi peperangan beloemlah bo-

leh diharap lekasnja padam.

Baharoe" ini maka Inggris dan Fransch dapat larian dari hoekoeman dinegeri Japan. kemenangan besar karena ia bisa ambil Combles Inggris maka Combles itoe socatoe tampat perhaloean boeat meneroeskan hadjatnja oesir Duitsch dari tanah Frankrijk dan Belgie. Akan tetani dari fihak Duitsch maka ia membilang bahwa djatochnja Combles betoel² ada sajang, tapi djaoeh, kata jang berfihak Duitsch.

Warta² jang datang belakangan adalah wartakan bahwa Roeminie moendoer perangnja. Roepa²nja Duitsch koempoeikan kekoeatan bocat j memberi peladjaran pada Roeminie bolehnja toeroet perang, dan sepandjang warta Roeminie melakoekan sia² memboenoeh pada orang² Duitsch sekali Duitsch dapat negeri Roeminie sebab disitoe ada banjak makanan jang dimilikkan. Dari itoe maka Duitsch lebih doeloe hendak bikin hantjoer negeri Roeminie. Lagi ada keperloean djoedimedan peperangan koelon.

Sekarang maka diwartakan bahwa Rusland tedjadi jang demikian itoe boeat tolong pada Roemenie, seperti kapan hari Rus melakoekan penjerangan besar boeat tolong pada Inggris dan

ta belakangan.

Kabar perang lagi. Kapan hari soerat kabar Soer. Hundelsblad siarkan warta kawat da ri Bombaij hari 3 October 1916 membilang bahwa Fransch dapat kemenangan besar dimana Verdun, jaitoe dapat ambil koembali 35 desa, dapat menawan 35 riboe orang tentaranja moesoeh, dapat merampas 150 mariam.

Soerat* kabar jang iain tiada sama terima kabaran jang demikian itoe, lagi Reuter djoega diam sahadja. Kemoedian N. Soer. Crt. dapat ketrangan bahwa Soer. Hdbl. ada keliroe. Warta kawat dari Bombaij itoe ada menjamboeng warta perbilangan Generaal Joffre jaitoe akan membilang bahwa selamanja penjerangan baharoe dimana medan peperangen Somme maka dapat menawan 35 riboe orang enz. Adapoen Verdun sekarang soedah tiada diserang oleh Duitsch. Ertinja; berenti bolehnja menjerang pada Verdun.

Hm! Kalau Soer. Hdbl. bisa keliroe mengarti, apa lagi Darmokondo jang dipangkoe oleh orang orang sebagai kami ini.

Reroesoch di Ampenan (Lombok). Tentang reroesoch di Ampenan maka socrat kabar N. Soer. Crt. dapat warta begini:

bangsa Japan datang dikantor Controleur minta hendak ketemoe pada toean Controleur. Serenta jang djadi pemoeka disoeroeh masoek dalam kantor ketemoe pada toean Controleur, maka pemoeka itoe laloe sahadja bitjara keras, tanja apa sebabnja permoehoenan boeka mainan "main tjaroep (golongan main hazaard), tiada dikaboelkan, toean Controleur balas bahwa permainan itoe termasoek larangan, misti mohon idin sendiri kepada T. Resident. Dari sebab dia orang ada berlakoe koerang adjar atau koerang pantas soedjoega bakal tiada gampang dapat idin.

Orang Japan itoe lantas sahadja bitjara kasar (misoeh) dan antjam dengan bilang jang ia misti dapat idin, karena ia soedah mendatangkan barang djoembelah harga f 400.

Selandjoetnja maka Japan itoe sangat bolchnja bitjara kasar [memaki] dengan dibantoe oleh teman⁹ nja jang ada diloear kantor.

Seorang bangsa Europa jang mengetahoei sendiri keadaan tadi, maka sangat hairan melihat sabarnja toean Controleur. Beliau tjoema soeroeh oppas keloearkan orang Japan tadi dari kantor- tiwas? nja. Kempedian jang lain lantas masoek dengan bergolong golong, kelihatan tingkah lakoenja seperti menantang. Toean Controleur bilang socpaja ésoek harinja sahadja sama kembali, nanti bakal dioeroes apatah jang djadi keberatannja. Barang tentoe peperintahan tiada boleh dipaksa dengan kelakoean jang demikian itoe.

Esoeknja ada satoe menteri politie sedang melakoekan wadjibnja panggil orange jang misti bajar padjeg maka dikerojoknja oleh beberapa bangsa Japan akan dianiaja. Oentoeng jang mantri itoe tjepat larinja; tjoba tiada tentoelah mati. sebab seorang Japan jang kedjar ada bawak pisau ligan. Ada lagi seorang bangsa Europa, pegawai dagang, kena dipoekoelnja oleh bangsa Japan. Oentoeng bisa lari. Dus soedah moelai bikin roesoeh betoel.2

Orang tiada tahoe ada kedjadian apas, maka banjak sama koeatir; terlebih poela njonja.2 Dari itoe maka adalah jang lantas sama tjari se-

diperdoelikan.

Lagi tentara Roeminie jang menjerang di Zeven-Lapa jang djadi keberatannja. Djangan kepa bah-Lesident di Bandoens, kenakan an Assistent Rebergen diwartakan sama moendoer mendekat ba- wa bangsa Japan telah disamakan dengan bangsa Isdent Semarang, sekarang dalam verlot dinege- lah soedah perkoempoelan Neutraal Onderwijs tas negerinja sendiri. Sepandjang chabar sebab Europa, maka misti dilakoekan seperti atoeran n Belanda. parlement boeat tjegahkan reroesoeh.

Kemoedian orange Japan tadi lantas mentjari akal, jaitoe mohon soepaja semoea diberi idin masoek berdjalan diantara tanah sitoe akan djoeal barangenja didesae. Jang akan didjoeal jaitoe barang² jang akan dipermainkan tadi. Soenggoeh soesahlah boeat memberi idin karena kebetoelan oranga Japan tadi ada samar, sebab ada jang pe-

Kedjadian delapan orang Japan jang diberi idin (tanah Frankrijk). Mencercet perbilangan fihak tapi jang tiga tiada, sebab jang tiga itoe telah dibikinkan proces verbaal terdakwa berlakoe koedjagaan Duitsch jang perloe. Lantaran Combles | rang adjar dan aniaja pada ambtenaar dalam medjatoeh maka kiranja Inggris dan Fransch dapat | lakoekan wadjibnja. Orange Japan jang tiada dapat idin tadi tiada soeka terima poetoesan jang demikian itoe, maka mereka minta soepaja semoea diberi idin. Soenggoeli hairan roekoennja.

Tentang jang ia dibikinkan proces verbaal beloemlah bikin kocatir terocsirnja Duitsch dari | maka orang Japan tadi bilang: "Kalau tocan As-Belgie dan Frankrijk. Hal itoe soenggoeh masih sistent Resident jang panggil maka, saja maoe datang, tapi kalau sikoerang adjar, binatang enz. (dengan menoedoeh (noedingi) pada toean Controleur) jang panggil saja tidak maoe datang".

> Setelah mereka sama bitjara kasar dan antjam maka mereka laloe sama dioesirnja oleh oppas.

Esoknja lagi maka toean Assistent Resident di beri tahoc bahwa orang² Japan sama bersalah jang berloeka. Ketjoeali dari itoe memang perloe tingkah jang mengoeatirkan. Tetkala itoe djoega toean Assistent Resident lantas kasih tahoe pada Commandant dari gewapende politie selandjoetnja toean Assistent Resident, toean Controleur dengan doea belas orang gewapende politie ga akan balas perboeatan Inggris dan Fransch dan beberapa bangsa Europa jang beranis sama bersikap senapan pergi katempat reroesoeh.

Dimoeka salah satoenja roemah jang ditampati lah moelai melakoekan penjerangan lagi. Boleh orang Japan maka ada berkoempoel sebelas orang da hari 3 ini boelan sergeant Rietdijk stb. No. Japan dengan pakaian poetih dan pakai kotang 66021 dapat loeka pajah sedang fuselier Karto-(borstrok), tanda jang ia hendak koerbankan garmo tiada seberapa kenanja loeka. djiwanja. Orang^e Japan itoe laloe sama madjoe Frankrijk jang ketika itoe diserangnja oleh Duitsch. | dengan bersikap pisau pandjang treak² mende-Penghabisan maka kami pada masa ini tiada kat pada tocan Assistent Resident dengan kabisa mendoega bagaimana bakal kedjadiannja wannja. Ada jang lantas robekkan kotangnja. peperangan itoe. Baiklah lain hari sahadja kami | Dari itoe maka gewapende politie sama sedia | oeraikan lagi, dengan menoenggoe datangnja war- akan menimbak (ngetoengkan senapannja). Serenta kira dekat antara 10 Meter maka orang² Japan itoe berlienti.

> ia sama madjoe, meskipoen tjoema satoe djangkah. Kalau ia berani tentoelah ditimbak mati. Orang² Japan tadi sama treak² sadja. Ada satoe orang Japan jang mentjoba damaikan. Dia pasrahkan pisau pada temannja laloe ia mendekat toean Assistent Resident. Begitoelah sampai tiga kali ia bolak balik. Kedjadian gewapende politie sama madjoe maka orang² Japan sama serahkan pisau²nja pada politie, dan orang² Japan tadi, djoembelah sebelas sama dimasoekkan pendjara semoea.

> Roepa²nja orang² Japan memang sengadja akan bikin roesoeh sadja, sebab barang² jang dibilang djoembelah ada harga f 4000, serenta diperiksa tiada ada. Orange Sasak, Bali dan bangsa Tjina sama tinggal diam sahadja, lagi dia orang me mang ada sangat bentji pada orang Japan itoe.

Tiada maoe berhenti. Menoeroet warta Deli Crt. jang terkoetip dalam B. N. maka dimana onderneming Marihat bilangan Simeloengoen ada seorang Assistent, toean Martin Barbe, di-| boenoeh oleh seorang koeli bangsa Djawa difabriek karet ditoesoek pakai pisau kena dada te-Adalah kiranja seminggoe berlaloe. 11 orang roes djantoeng sehingga tatkala itoe djoega te roes mendjadi mati.

Bagaimana pendapatan peperiksaan toean Controleur dan Djaksa maka kedjadiannja seperti d bawah ini.

Koeli tadi bekerdja difabriek disoeroeh potong karet soepaja mendjadi ketjil² boeat dimasoekkan machine. Kemoedian roepasnja bolehnja potong koerang ketjil maka toean Barbe jang d;aga pekerdjaannja marah, lantas sahadja poekoel pada sikoeli.

Sikoeli laloe pegang pisau jang dia pakai poara tenaganja pada socatoc ambtenaar, kiranja tong karet, teroes ditocsockkan kena dadanja toean Berbe teroes meloekai djantoeng sehingga toean Berbe lantas djadi mati. Sikoeli lantas lari, tapi tiada lama ketangkap dan teroes ditahan pendjara. Dia mengakoe sahadja teroes terang bagaimana keadaannja, tjotjok dengan atoeran saksis jang sama mengatahoei.

Meskipoen peperiksaan beloem rampoeng tapi boleh dikata bahwa pemboenoehan tadi tiada lain melainkan dari perkara memoekoel.

Apakah orang tiada niaoe berenti perkara memoekoel jang soedah ternjata sering mendjadi

Peperintahan atas bangsa Tjina. Soerat kabar N. Soer. Crt. mendapat warta dari tempat jang boleh dipertjaja bahwa bakal tiada lama lagi peperintahan atas bangsa Tjina akan diberobah, lain sakali dengan keadaan sekarang ini. Bagaimana jang soedah kedjalanan sekarang ini maka bangsa Tjina terperintah oleh bangsanja sendiri jang ditentoekan oleh kepala karesidenan. Mencercet banjak sedikitnja orang jang terperintah maka ada jang diberi pangkat Lui tenant, Kapitein atau Majoor. Adapoen peratoeran baharoe jang akan didjalankan maka hapoeskan pangkat² tadi diganti dengan socatoc Chineesch bureau [kantor bangsa Tjina] jang dikepalai olch soeatoe Controleur Binnenlandsch Bestuur dengan dibantoe oleh doea atau lebih ambtenaar bangsa Tjina jang dibelandja.

. Resident Bandoeng. Dari Bandoeng orang wartakan pada N. Soer. Crt. bahwa menoeroet Sehari lagi maka toean Controleur ada dikan- lam ini taoen akan meletakkan djabatannja dedi ditentoekan boeat datang akan membertakan nja, jaitoe toean van der Ent, doeloe Assistent sadja.

Fabrick goela. Dalam Bat. Nbld. mengchalarkan, bahwa Handelsvereeniging Amsterdam can Nederland Indisch Handelsbank, masing masng hendak sama mendirikan fabriek goela di dekatnja Makasar.

Dipidend. Dalam tahoen ini Delimatschappij soedah membahagi kecentoengan 25%.

Fabrick mentega. Toean Muklnickel molon idzin pada pemarintah akan dirikan socatoe fibriek boeat bikin mentega dimana Bantar Pe-Ich, dekat Buitenzorg, (N. Soer, C.A.)

Floris. Particulier telegram dari Betawi pada I. Soer. Crt mewartakan:

Resident Timoer dengan dairahnja pada hari orang. October 1916 kirim kawat membilang:

Sesoedahuja periksa sendiri di Endeh maka jada pendapatan saja tentang perlawanan (verzet alias keraman) di Oeloe Endeh (Boven Endeh) ada baik bocat kita kedjadiannja.

. Perlawanan di Noord Endeh telah mencelar Connana tanah tanah Rea, kelihatan dari bolchuja l sama mogok tiada maoc kelocar pekerdja'an heereadienst dan tiada maoe bajar padjeg. Perlawanan itoe kiranja kena penggosok toekang prace langsa Gos jang sama djocal obat pasang dan serapan dengan bilang perloe sekali terpakai boeat oesir Belanda.

Dimana Oeloe Tanah Rea (lihat telegram hari 30 September 1916) maka luitenant Lupper Tuvas mati dalam perang. Pada hari 2 ini boelan maka dari patronille di Tanah Rea, dekat Mboardo, telah dapat loeka fuselier Tokromo stb. No. 70304 dan seorang hockoeman kerdja paksa. Pa-

Pada penglihatan saja maka dimana tanah^a perlawanan tiada perloe sangat dikocatirkan. Ada poen tanah² dikanan kiri sitoe tiada apa²

membantah warta jang tersiar di Soerabaja dan Semarang bahwa di Bodjonegoro diantara Boemipoetera² ada gerakan jang mengocatirkan, ka-Assistent Resident memberi nasehat djangan rena pada pemarintah binnenlandsch bestuur tiada dapat kabar socatoc apa.

> Hiroe hara di Djambi. Melihat warta officieel maka njatalah bahwa keraman di Djambi beloem bisa padam sama sekali. Disana dan di. sini masih ada perlawanan.

Particulier telegram dari Betawi pada N. Socr. Crt. membilang: Beberapa orang jang sakit peroet telah datang disin. (Betawi). Pegawai negeri sama diam sahadja (tiada maoe tjeritera apa²) lantaran perintah leger Commandant melarang tiada boleh tjeritera apa² pada pers.

Sepandjang warta particulier jang telah datang disini (Betawi) maka perlawanan (Keraman) ada besar betoel, lebih besar dari pada pendoegaan orang banjak. Sampai sekarang masih tambah perlawanan.

Ocang masdjid. Dalam N. Soer. Crt. ada terseboet bahwa atas nama perkoempoelan² Sa rekat Islam maka Bestuur Centrale Sarekat Islam telah masoekkan rekwest pada K. T. Besar Gouverneur Generaal moehoen le. akan boleh pakai oeang masdjid boeat dirikan dan piara sekolah Islam 2e. keterangan ocang masdjid bolch dipergoenakan perboeatan jang mana.

Kemoedian N. Soer. Crt. membilang S. I. boleh dengar lebih doeloo bahwa permochoenan pertama tiada dapat, sebab menoeroet toean Dr. Snouck Hurgronje maka oeang masdjid melainkan boeat onkost membaiki masdjid, adapoen permoehoenan jang kedoea maka kalau S. I. soeka tanja pada Regent tentoe bisa dapat keterangan, tiada oesah djaoeh². Akan tetapi roepa²nja S. I. memang soeka tinggal pada jang wadjib, lantas apas tanja pada jang tinggi sendiri, kiranja tiada lain melainkan boeat dapat diketahoei orang banjak koeasanja (indruk maken)

SOERAKARTA.

Onderwijzer. Terangkat mendjadi Onderwij zer di Klaten, Onderwijzer di Klakah, toean Bax. Terangkat mendjadi onderwijzer di Sragen, onderwijzer di Bandoeng toean Dekker.

Diganti nama. Dari Wonogiri diwartakan, bahwa oleh kehendak Padoeka K. G. P. A. A. Peraboe Perangwadono, maka nama 2 kedoedoek- pangkat prijaji politie maka chabarnja Padoeka an kemantren goenoeng disana soedah digantikan, jaitoe di Kakap diganti nama Giriwojo dan Soeroch diganti Djatiroto.

Anch benar. Dari Solo orang memberita dengan kawat hari 6 October 1916 pada B. N. bahwa di Solo baharoelah orang bikin kehormatan becat menghoeboerkan djinadjahnja seorang perampoean toea, maka dengan sekonjong konjong sama ditangkapnja sebab seorang dokter pest kasili keterangan bahwa matinja perampoean tadi lantaran dianiaja deugan gantoeng. Aneh benar

Orang jaug baik boedinja. Tahadi pagi seorang bernama Troenokarjo, boedaknja Raden Tuemenggueng Sosronagoro, berdjalan dimana dialan raja Notokoesoeman soedah menemoe doea lembar ocang kertas à f 25=f 50 jaitoe no. 03964 dan jang lain no. 00077, maka laloe dirapportkan dan sekarang dicerces dionderan Pasarkliwon.

Itoelah tjonto orang Djawa jang baik lagi bernapan atau revolvernja jang soedah lama tiada kabar dari seorang jang pantas dipertjaja maka sih boedinja. Oempama oeang itoe laloe ditoetoean Jausen Resident di Bandoeng masih dida- karkan dan laloe dipakai boeat goenanja sendiri. toch soedah ta' apa". Kesoetjian hati jang demi- pintar, madjoe bantar larinja . . . . toor Assistent Resident, dimana orang² Japan ta- ngan pensioen. Adapoen jang akan djadi ganti- kian itoe djangan² hanja lantaran dari bodohnja

Alg. verg. N. O. Tahadi malam kedjadianmembocat algemeene vergadering, tempatnja ada disociteit Habiprojo.

Jang berhalir lid bestuur:

1 Dr. R. Ng. Wediodipoero, president. 2 Toean J. J. Hansma, 1e secretaris. 3Dr. M. Ng. Wirjohoesodo, 2e secretaris thesaurier.

4 K. P. Hangabehi, commissaris. 5 K. P. A. Koesoemodiningrat.

& K. P. A. Koesoemojoedo.

6 K. P. A. Hadiwidjojo. 8 R. M. A. Woerjaningrat.

9 R. M. P. Gondosoemarjo. dan 10 Toean J. M. M. Bitter.

Lid lid bestuur jang tidak berhalir kami beloem kenal namanja. Lid biasa jang halir koerang lebih adalah 100

Djam 93/4 vergadering diboeka oleh president. Laloe membitjarakan barang apa jang kami toetoerkan dengan singkat seperti dibawah ini:

I 2e Secretaris membatja notulen alg. verg. jang laloe, sesoedahnja dibenarkan, notulen itoe dianggap sah laloe ditandai tangan oleh president dan secretaris.

H Diberi bertahoekan, bahwa Neutraal school telah menerima subsidie dari Gouvernement banjaknja f 9993. (?) Dengan ocang subsidie itoe hoetangnja perkoempoelan kepada Bondo loemakso sedjoemblah f 8073.—telah dibajar loenas.

III Dipertimbangkan bajaran moerid Neutraal school seperti jang soedah seseorang fö tiap? boelan. Ini mendjadi pembitjara'an pandjang dan lembar, sebahagian besar lid jang berhalir menjatakan keberatannja menjekolahkan anaknja dengan bajaran f5, minta dikoerangkan; ada jang minta bajaran itoe diboeat beda beda oentoek meadilkan bapak moerid jang banjak dari pada jang sedikit gadjihnja; ada poela jang menimbang bajaran haroes tetap f5, tetapi kalau seorang menjekolahkan doca anaknja haroes mendapat koerangan jang seorang anak.

Setelah bestuur menerangkan banjak banjak betapa soesahnja apabila bajaran sekolah itoe di Membantah. Socrat chabar De Locomolief koerangkan, baik mengingati theorie macepoen practijknja pekerdjaan, teroetama akan tiada dapat mengadakan fonds oentoek ongkost kalau goeroe verlof dan sakit, jang hal itoe beloem ada ketentoean akan dapat djoega subsidie. Lagi diterangkan bahwa bagi moerid N. S. membajar f 5 itoe tidak mahal, sebab ia soedah tidak membeli boekoe dan lain alat sekolah, sedang pengadjarannja lebih tinggi dari pada H. I. S. Maka laloe dipoetoeskan bajaran sekolah itoe tetap f5 sebagai jang soedah.

IV Membitjarakan bahwa Neutraal Onderwijs hendak mendirikan sekolahan perampoean menjampaikan maksoednja bestuur Boedi Oetomo dengan bajaran jang akan ditentoekan dibelakang sekoerang koerangnja f3 banjak banjaknja f5 seseorang moerid. Sebab menoeroet atoeran roemah sekolah itoe baharoe boleh didirikan kalau sekoerang koerangnja telah ada moerid 50, maka barang siapa henbak menjekolahkan anaknja perampoean diharap segera memberi bertahoe kepada bestuur (Wirjohoesadan) djoega boleh kepada commissaris B. O. M. Ng. Josowidagdo.

V. Memberi bertahoekan, oleh karena Neutraal school didoega kekoerangan tampat, maka perloe mengadakan tampat poela. Bondoloemakso sosdah sanggoep membikinkan roemah sekolah itoe, nanti N. O. menjewa tiap tiap boelan, adapoen tampatnja telah mendapat derma tanah dari Sri P. j. m. K. Soesoehoenan, jaitoe disebelah kidoel pekan Lorengan.

VI. Memberi bertahoekan bahwa Sri P. j. m. K. Soesoehoenan soedah berkenan dipolon mendjadi beschermheer N. O. (disamboet tampik tangan.)

VII. Memberi bertahoekan, bahwa oleh voorstelnja toean Wilkens, lid N. O. kepada bestuur Wilhelminaschool, soepaja roemah sekolah jang sekarang dipakai Neutraal school, didarmakan kepada Neutraal Onderwijs. Dari itoe maskipoen beloem tentoe kedjadiannja, tetapi telah wadjib disampaikan terima kasih kepada toean Wilkens jang empoenja voorstel itoe. (Disamboet tampik tangan.)

VIII. Salah seorang Belanda lid N. O. jang telah njata banjak djasanja, soedah wafat, maka toean itoe haroes djoega mendapat terima kasih. Djam 11'/2 vergadering ditoetoep.

Jang pintar dan jang madjoe. Berhoeboeng dengan oesikannja "Criticus" dalam Darmo Kondo baroe ini, tentang atoeran kenaikan t. Resident soedah menoelis soerat kepada K. Rijksbestuurder, dimana menentoekan bahwa tentang menaikkan pangkat prijaji politie, tidak perloe beralasan toeanja dienst, tetapi haroeslah memandang kepintaran dan kemadicean sadia. ertinja siapa jang pintar dan madjoe lagi tjakap akan wadjibnja, dialah jang misti dinaikkan pangkatnja kalau ada lowongan pangkat diatasnja.

Fikirannja P. t. Resident itoe soenggoeh moelia benar, seakan akan boeat menggerakan politie soepaja sama berlomba lomba akan mentjahari kemadjoean wadjibnja masing^a. Tetapi apa jang demikian itoe tidak semakin bikin kelonggaran bagi keserongan hati orang.

P. t. Resident dan K. Rijksbestuur toch ta'akan faham bagi kelakoean atau tenaganja prijaji politie jang beratoes ratoes banjaknja ini. Di Solo banjak haloean mendjatoehkan gandjaran hanja berhoeboeng dengan familie atau kekasih sadja. Maski orang dejok oempamanja, tetapi dikasihi lantaran kebetoelan bolehnja mentjaharikan selir, ja divoorstel naik pangkat, dikatakan

Itoelah P. t, Resident haroes memfikirkan

lebih djaoeh.

Lagi tentara Roeminie jang menjerang di Zevenbergen diwartakan sama moendoer mendekat batas negerinja sendiri. Sepandjang chabar sebab tentara itoe diambil sebagai boeat melawan Boelgarie dan Duitsch jang menjerang pada Roeminie dari batas negeri sebelah kidoel.

Menilik warta diatas ini maka soesahlah boeat doegas kekoeatan satoe dengan lain. Roepasnja Duitsch dengan temannja masihtjoekoep kekoeatannja, mendjadi peperangan beloemlah bo-

leh diharap lekasnja padam.

Baharoe² ini maka Inggris dan Fransch dapat kemenangan besar karena ia bisa ambil Combies (tanalı Frankrijk). Menoeroet perbilangan fihak Inggris maka Combles itoe socatoe tampat perfdjagaan Duitsch jang perloe. Lantaran Combles haloean boeat meneroeskan hadjatnja oesir Duitsch dari tanah Frankrijk dan Belgie. Akan tetapi dari fihak Duitsch maka ia membilang bahwa djatochnja Combles betoela ada sajang, tapi beloemlah bikin kocatir tercesirnja Duitsch dari Belgie dan Frankrijk. Hal itoe soenggoeh masih djaoch, kata jang berfihak Duitsch.

Warta² jang datang belakangan adalah wartakan bahwa Roeminie moendoer perangnja. Roepa^znja Duitsch koempoelkan kekoeatan bocat memberi peladjaran pada Roeminie bolehnja toecroet perang, dan sepandjang warta Roeminie melakoekan sia² memboenoeh pada orang² Duitsch jang berloeka. Ketjoeali dari itoe memang perloe sekali Duitsch dapat negeri Roeminie sebab disitoe ada banjak makanan jang dimilikkan. Dari itoe maka Duitsch lebih doeloe hendak bikin hantjoer negeri Roeminie. Lagi ada keperloean djoega akan balas perboeatan Inggris dan Fransch dimedan peperangan koelon.

Sekarang maka diwartakan bahwa Rusland telah moelai melakoekan penjerangan lagi. Boleh djadi jang demikian itoe boeat tolong pada Roemenie, seperti kapan hari Rus melakoekan penjerangan besar boeat tolong pada Inggris dan Frankrijk jang ketika itoe diserangnja olch Duitsch.

bisa mendoega bagaimana bakal kedjadiannja peperangan itoe. Baiklah lain hari sahadja kami oeraikan lagi, dengan menoenggoe datangnja warta belakangan.

Kabar perang lagi. Kapan hari soerat kabar Soer. Hundelsblad siarkan warta kawat da ri Bombaij hari 3 October 1916 membilang bahwa Fransch dapat kemenangan besar dimana Verdun, jaitoe dapat ambil koembali 35 desa, dapat menawan 35 riboe orang tentaranja moesoeh, dapat merampas 150 mariam.

Soerat* kabar jang lain tiada sama terima kabaran jang demikian itoe, lagi Reuter djoega diam sahadja. Kemoedian N. Soer. Crt. dapat ketrangan bahwa Soer. Hdbl. ada keliroe. Warta kawat dari Bombaij itoe ada menjamboeng warta perbilangan Generaal Joffre jaitoe akan membilang bahwa selamanja penjerangan baharoe dimana medan peperangen Somme maka dapat menawan 35 riboe orang enz. Adapoen Verdun sekarang soedah tiada diserang oleh Duitsch. Ertinja; berenti bolehnja menjerang pada Verdun.

Hm! Kalau Soer. Hdbl. bisa keliroe mengarti, apa lagi Darmokondo jang dipangkoe oleh orang orang sebagai kami ini.

Reroesoeh di Ampenan (Lombok). Ten-N. Soer. Crt. dapat warta begini:

Adalah kiranja seminggoe berlaloe, 11 orang bangsa Japan datang dikantor Controleur minta hendak ketemoe pada toean Controleur. Serenta jang djadi pemoeka disoeroeh masoek dalam kantor ketemoe pada toean Controleur, maka pemoeka itoe laloe sahadja bitjara keras, tanja apa sebabnja permoehoenan boeka mainan "main tjaroep (golongan main hazaard), tiada dikaboelkan, toean Controleur balas bahwa permainan itoe termasoek larangan, misti mohon idin sendiri kepada T. Resident. Dari sebab dia orang ada pada sikoeli. berlakoe kocrang adjar atau koerang pantas soeara tenaganja pada socatoc ambtenaar, kiranja djoega bakal tiada gampang dapat idin.

Orang Japan itoe lantas sahadja bitjara kasar [misoeh] dan antjam dengan bilang jang ia misti dapat idin, karena ia soedah mendatangkan barang djoembelah harga f 400.

Selandjoetnja maka Japan itoe sangat bolchnja bitjara kasar [memaki] dengan dibantoe oleh

teman' nja jang ada diloear kantor. Seorang bangsa Europa jang mengetahoei sendiri keadaan tadi, maka sangat hairan melihat sabarnja tocan Controleur. Beliau tjoema soeroeh oppas keloearkan orang Japan tadi dari kantornja. Kempedian jang lain lantas masoek dengan bergolong golong, kelihatan tingkah lakoenja seperti menantang. Toean Controleur bilang soepaja ésoek harinja sahadja sama kembali, nanti bakal dioeroes apatah jang djadi keberatannja. Barang tentoe peperintahan tiada boleh dipaksa dengan kelakoean jang demikian itoe.

Esoeknja ada satoe menteri politie sedang melakoekan wadjibnja panggil oranga jang misti bajar padjeg maka dikerojoknja oleh beberapa bangsa Japan akan dianiaja. Oentoeng jang mantri itoe tjepat larinja; tjoba tiada tentoelah mati, sebab seorang Japan jang kedjar ada bawak pisau ligan. Ada lagi seorang bangsa Europa, pegawai dagang, kena-dipoekoelnja oleh bangsa Japan. Oentoeng bisa lari. Dus soedah moelai bi-

kin roesoeh betoel.2 Orang tiada tahoe ada kedjadian apas, maka banjak sama koeatir; terlebih poela njonja.2 Dari itoe maka adalah jang lantas sama tjari senapan atau revolvernja jang soedah lama tiada kabar dari seorang jang pantas dipertiaja maka

diperdoelikan. Sehari lagi maka toean Controleur ada dikantoor Assistent Resident, dimana oranga Japan tadi ditentoekan boeat datang akan membertakan nja, jaitoe toean van der Ent, doeloe Assistent sadja.

apa jang djadi keberatannja. Djangan berpa buls [kendent di Pandone, bendans an Assistent Re-Europa, maka misti dilakoekan seperti atoeran in Belanda. parlement boeat tjegahkan reroesoeh.

Kemoedian orang² Japan tadi lantas mentjari akal, jaitoe mohon soepaja semoea diberi idin masoek berdjalan diantara tanah sitoe akan djocal barangenia didesas. Jang akan didjoeal jaitee barang^a jang akan dipermainkan tadi. Soenggoeh soesahlah boeat memberi idin karena kebetoelan orang² Japan tadi ada samar, sebab ada jang pelarian dari hoekoeman dinegeri Japan.

Kedjadian delapan orang Japan jang diberi idin tapi jang tiga tiada, sebab jang tiga itoe telah dibikinkan proces verbaal terdakwa berlakoe koerang adjar dan aniaja pada ambtenaar dalam medjatoeh maka kiranja Inggris dan Fransch dapat | lakoekan wadjibnja. Oranga Japan jang tiada dapat idin tadi tiada soeka terima poetoesan jang demikian itoe, maka mereka minta soepaja semoea diberi idin. Soenggoeh hairan roekoennja.

Tentang jang ia dibikinkan proces verbaal maka orang Japan tadi bilang: "Kalau toean Assistent Resident jang panggil maka, saja mace datang, tapi kalau sikoerang adjar, binatang enz. (dengan menoedoeh (nocdingi) pada toean Controleur) jang panggil saja tidak maoe datang".

Setelah mereka sama bitjara kasar dan antjam maka mereka laloe sama dioesirnja oleh oppas.

Esoknja lagi maka tocan Assistent Resident di beri tahoe bahwa orang² Japan sama bersalah tingkah jang mengocatirkan. Tetkala itoe djoega toean Assistent Resident lantas kasih tahoe pada Commandant dari gewapende politie selandjoetnja toean Assistent Resident, toean Controleur dengan doea belas orang gewapende politic dan beberapa bangsa Europa jang berania sama bersikap senapan pergi katempat reroesoeh.

Dimoeka salah satoenja roemah jang ditampati orang Japan maka ada berkoempoel sebelas orang Japan dengan pakaian poetih dan pakai kotang (borstrok), tanda jang ia hendak koerbankan djiwanja. Orang² Japan itoe laloe sama madjoe dengan bersikap pisau pandjang treaks mende-Penghabisan maka kami pada masa ini tiada kat pada toean Assistent Resident dengan kawannja. Ada jang lantas robekkan kotangnja. Dari itoe maka gewapende politie sama sedia akan menimbak (ngetoengkan senapanuja). Serenta kira dekat antara 10 Meter maka orang² Japan itoe berhenti.

Assistent Resident memberi nasehat diangan ia sama madjoe, meskipoen tjoema satoe djangkah. Kalau ia berani tentoelah ditimbak mati. Orang² Japan tadi sama treak² sadja. Ada satoe orang Japan jang mentjoba damaikan. Dia pasrahkan pisau pada temannja laloe ia mendekat toean Assistent Resident. Begitoelah sampai tiga kali ia bolak balik. Kedjadian gewapende politie sama madjoe maka orang? Japan sama seralikan pisan^anja pada politie, dan orang^a Japan tadi, djoembelah sebelas sama dimasoekkan pendjara semoea.

Roepa²nja orang² Japan memang sengadja akan bikin roesoeh sadja, sebab barang² jang dibilang djoembelah ada harga f 4000, serenta diperiksa tiada ada. Orang² Sasak, Bali dan bangsa Tjina sama tinggal diam sahadja, lagi dia orang me mang ada sangat bentji pada orang Japan itoe.

Tiada mace berhenti. Mencercet warta Deli Crt. jang terkoetip dalam B. N. maka dimana onderneming Marihat bilangan Simeloengoen ada seorang Assistent, toean Martin Barbe, ditang reroesoeh di Ampenan maka socrat kabar boenoeh oleh seorang koeli bangsa Djawa difabriek karet ditoesoek pakai pisau kena dada teroes djantoeng sehingga tatkala itoe djoega teroes mendjadi mati.

> Bagaimana pendapatan peperiksaan toean Controleur dan Djaksa maka kedjadiannja seperti di bawah ini.

> Koeli tadi bekerdja difabriek disoeroeh potong karet soepaja mendjadi ketjil boeat dimasoekkan machine. Kemoedian roepa²nja bolehnja potong koerang ketjil maka toean Barbe jang d,aga pekerdjaannja marah, lantas sahadja poekoel

> Sikoeli laloe pegang pisau jang dia pakai potong² karet, teroes ditoesoekkan kena dadanja toean Berbe teroes meloekai djantoeng sehingga toean Berbe lantas djadi mati. Sikoeli lantas lari, tapi tiada lama ketangkap dan teroes ditahan pendjara. Dia mengakoe sahadja teroes terang bagaimana keadaannja, tjotjok dengan atoeran saksi² jang sama mengatahoei.

> Meskipoen peperiksaan beloem rampoeng tapi boleh dikata bahwa pemboenoehan tadi tiada lain melainkan dari perkara memoekoel.

> Apakah orang tiada maoe berenti perkara memoekoel jang soedah ternjata sering mendjadi tiwas?

> Peperintahan atas bangsa Tjina. Soorat kabar N. Soer. Crt. mendapat warta dari tempat jang boleh dipertjaja bahwa bakal tiada lama lagi peperintahan atas bangsa Tjina akan diberobah, lain sakali dengan keadaan sekarang ini. Bagaimana jang soedah kedjalanan sekarang ini maka bangsa Tjina terperintah oleh bangsanja sendiri jang ditentoekan oleh kepala karesidenan. Menceroet banjak sedikitnja orang jang terperintah maka ada jang diberi pangkat Lui tenant, Kapitein atau Majoor. Adapoen peratoeran baharoe jang akan didjalankan maka hapoeskan pangkat² tadi diganti dengan socatoc Chineesch bureau [kantor bangsa Tjina] jang dikepalai oleh soeatoe Controleur Binnenlandsch Bestuur dengan dibantoe oleh doea atau lebih ambtenaar bangsa Tjina jang dibelandja.

> . Resident Bandoeng. Dari Bandoeng orang wartakan pada N. Soer. Crt. bahwa menoeroet toean Jausen Resident di Bandoeng masih didalam ini taoen akan meletakkan djabatannja de-

Fabrick goela. Dalam Bat. Nbld. mengehalarkan, bahwa Handelsvereeniging Amsterdam can Nederland Indisch Handelsbank, masing masng hendak sama mendirikan fabriek goela di dekatnja Makasar.

Dipidend. Dalam tahoen ini Delimatschappij | 5 K. P. A. Koesoemodiningrat. soedah membahagi kecentoengan 25%.

Fabrick mentega. Toean Muklnickel mo-Ion idzin pada pemarintah akan dirikan socatoe fibriek boeat bikin mentega dimana Bantar Peleh, dekat Buitenzorg, (N. Soer, CA)

Floris. Particulier telegram dari Betawi pada I. Soer. Crt mewartakan:

Resident Timoer dengan dairahnja pada hari 5 October 1916 kirim kawat membilang:

Sesoedalmja periksa sendiri di Endeli maka jada pendapatan saja tentang perlawanan (verzet alias keraman) di Oeloe Endeh (Boven Endeh) ala baik boeat kita kediadiannja,

. Perlawanan di Noord Endeh telah menoelar annana tanah tanah Rea, kelihatan dari bolehnja sama mogok tiada maoe keloear pekerdja'an heerendienst dan tiada maoe bajar padjeg. Perlawanan itoe kiranja kena penggosok toekang prace langsa Goa jang sama djocal obat pasang dan serapan dengan bilang perloe sekali terpa- so sedjoemblah f 8073.—telah dibajar loenas. kai boeat oesir Belanda.

Dimana Oeloe Tanah Rea (lihat telegram hari 30 September 1916) maka luitenant Lupper Tuvas mati dalam perang. Pada hari 2 ini boelan maka dari patrouille di Tanah Rea, dekat Mboardo, telah dapat locka fuselier Tokromo stb. No. 70304 dan seorang hoekoeman kerdja paksa. Pada hari 3 ini boelan sergeant Rietdijk stb. No. 66021 dapat loeka pajah sedang fuselier Kartogarmo tiada seberapa kenanja loeka.

Pada penglihatan saja maka dimana tanah^a perlawanan tiada perloe sangat dikoeatirkan. Ada poen tanah² dikanan kiri sitoe tiada apa²

Membantah. Soerat chabar De Locomotief membantah warta jang tersiar di Soerabaja dan Semarang bahwa di Bodjonegoro diantara Boemipoetera^a ada gerakan jang mengoeatirkan, karena pada pemarintah binnenlandsch bestuur tiada dapat kabar socatoe apa.

Hiroe hara di Djambi. Melihat warta officieel maka njatalah bahwa keraman di Djambi beloem bisa padam sama sekali. Disana dan di. sini masih ada perlawanan.

Particulier telegram dari Betawi pada N. Socr. Crt. membilang: Beberapa orang jang sakit peroet telah datang disin. (Betawi). Pegawai negeri

sama diam sahadja (tiada mabe tjeritera apa*) lantaran perintah leger Commandant melarang tiada boleh tjeritera apa² pada pers.

Sepandjang warta particulier jang telah datang disini (Betawi) maka perlawanan (Keraman) ada besar betoel, lebih besar dari pada pendoegaan orang banjak. Sampai sekarang masih tambah perlawanan.

Oeang masdjid. Dalam N. Soer. Crt. ada terseboet bahwa atas nama perkoempoelan² Sa rekat Islam maka Bestuur Centrale Sarekat Islam telah masoekkan rekwest pada K. T. Besar Gouverneur Generaal moehben 1e. akan boleh pakai oeang masdjid boeat dirikan dan piara sekolah Islam 2e, keterangan ocang masdjid bolch dipergoenakan perbocatan jang mana.

Kemoedian N. Soer. Crt. membilang S. I. boleh dengar lebih doeloe bahwa permochoenan pertama tiada dapat, sebab menoeroet toean Dr. Snouck Hurgronje maka oeang masdjid melainkan boeat onkost membaiki masdjid, adapoen permoehoenan jang kedoea maka kalau S. I. socka tanja pada Regent tentoe bisa dapat keterangan, tiada oesah djaoeha. Akan tetapi roepaanja S. I. memang soeka tinggal pada jang wadjib, lantas apas tanja pada jang tinggi sendiri, kiranja tiada lain melainkan boeat dapat diketahoei orang banjak koeasanja (indruk maken)

SOERAKARTA.

Onderwijzer. Terangkat mendjadi Onderwijzer di Klaten, Onderwijzer di Klakah, toean Bax. Terangkat mendjadi onderwijzer di Sragen, onderwijzer di Bandoeng toean Dekker.

Diganti nama. Dari Wonogiri diwartakan, bahwa oleh kehendak Padoeka K. G. P. A. A. Peraboe Perangwadono, maka nama 2 kedoedoekan kemantren goenoeng disana soedah digantikan, jaitoe di Kakap diganti nama Giriwojo dan Soeroeh diganti Djatiroto.

Anch benar. Dari Solo orang memberita dengan kawat hari 6 October 1916 pada B. N. bahwa di Solo baharoelah orang bikin kehormatan becat menghoebeerkan djinadjahnja seerang perampoean toea, maka dengan sekonjong konjong sama ditangkapnja sebab seorang dokter pest kasili keterangan bahwa matinja perampoean tadi lantaran dianiaja dengan gantoeng. Aneh benar.

Orang jang baik boedinja. Tahadi pagi seorang bernama Troenokarjo, boedaknja Raden Toemenggoong Sosronagoro, berdjalan dimana djalan raja Notokoesoeman soedah menemoe doea lembar oeang kertas à f 25=f 50 jaitoe no. 03964 dan jang lain no. 00077, maka laloe dirapportkan dan sekarang dioeroes dionderan Pasarkliwon.

Itoelah tjouto orang Djawa jang baik lagi bersih boedinja. Oempama oeang itoe laloe ditoekarkan dan laloe dipakai boeat goenanja sendiri. toch soedah ta' apas. Kesoetjian hati jang demingan pensioen. Adapoen jang akan djadi ganti. kian itoe djangan hanja lantaran dari bodohnja

Alg. verg. N. O. Tahadi malam kedjadianwa bangsa Japan telah disamakan dengan bangsa | sdent. Semarang, sekarang dalam verlot dineger | lah seedah | perkoempoelan Neutraal Onderwijs membocat algemeene vergadering, tempatnja ada disociteit Habiprojo.

Jang berhalir lid bestuur:

1 Dr. R. Ng. Wediodipoero, president. 2 Toean J. J. Hansma, 1e secretaris.

3Dr. M. Ng. Wirjohoesodo, 2e secretaris thesaurier.

4 K. P. Hangabehi, commissaris.

6 K. P. A. Koesoemojoedo.

6 K. P. A. Hadiwidjojo.

8 R. M. A. Woerjaningrat. 9 R. M. P. Gondosoemarjo. dan 10 Toean J. M. M. Bitter.

Lid lid bestuur jang tidak berhalir kami beloem kenal namanja.

Lid biasa jang halir koerang lebih adalah 100

Djam 93/, vergadering diboeka oleh president. Laloe membitjarakan barang apa jang kami toetoerkan dengan singkat seperti dibawah ini:

I 2e Secretaris membatja notulen alg. verg. jang laloe, sesoedahnja dibenarkan, notulen itoe dianggap sah laloe ditandai tangan oleh president dan secretaris.

Il Diberi bertahoekan, bahwa Neutraal school telah menerima subsidie dari Gouvernement bainjaknja if 9993. (?) Dengan ocang subsidie itoe hoetangnja perkoempoelan kepada Bondo loemak-

III Dipertimbangkan bajaran moerid Neutraal school seperti jang soedah seseorang f5 tiap² boelan. Ini mendjadi pembitjara'an pandjang dan lembar, sebahagian besar lid jang berhalir menjatakan keberatannja menjekolahkan anaknja dengan bajaran f5, minta dikoerangkan; ada jang minta bajaran itoe diboeat beda beda oentoek meadilkan bapak moerid jang banjak dari pada jang sedikit gadjihnja; ada poela jang menimbang bajaran haroes tetap f5, tetapi kalau seorang menjekolahkan doca anaknja haroes mendapat koerangan jang seorang anak.

Setelah bestuur menerangkan banjak banjak betapa soesahnja apabila bajaran sekolah itoe di koerangkan, baik mengingati theorie maoepoen practijknja pekerdjaan, teroetama akan tiada dapat mengadakan fonds oentoek ongkost kalau goeroe verlof dan sakit, jang hal itoe beloem ada ketentocan akan dapat djoega subsidie. Lagi diterangkan bahwa bagi moerid N. S. membajar fő itoe tidak mahal, sebab ia soedah tidak membeli boekoe² dan lain² alat sekolah, sedang pengadjarannja lebih tinggi dari pada H. I. S. Maka laloe dipoetoeskan bajaran sekolah itoe tetap fő sebagai jang soedah.

IV Membitjarakan bahwa Neutraal Onderwijs hendak mendirikan sekolahan perampoean menjampaikan maksoednja bestuur Boedi Oetomo dengan bajaran jang akan ditentoekan dibelakang sekoerang koerangnja f3 banjak banjaknja f5 seseorang moerid. Sebab menoeroet atoeran roemah sekolah itoe baharoe boleh didirikan kalau sekoerang koerangnja telah ada moerid 50, maka barang siapa henbak menjekolahkan anaknja perampocan diharap segera memberi bertahoe kepada bestuur (Wirjohoesadan) djoega boleh kepada commissaris B. O. M. Ng. Josowidagdo.

V. Memberi bertahoekan, oleh karena Neutraal school didoega kekoerangan tampat, maka perloe mengadakan tampat poela. Bendeloemakso sosdah sanggoep membikinkan roemah sekolah itoe, nanti N. O. menjewa tiap tiap boelan, adapoen tampatnja telah mendapat derma tanah dari Sri P. j. m. K. Soesoehoenan, jaitoe disebelah kidoel pekan Lorengan.

VI. Memberi bertahoekan bahwa Sri P. j. m. K. Soesoehoenan soedah berkenan dipohon mendjadi beschermheer N. O. (disamboet tampik tangan.)

VII. Memberi bertahoekan, bahwa oleh voorstelnja toean Wilkens, lid N. O. kepada bestuur Wilhelminaschool, soepaja roemah sekolah jang sekarang dipakai Neutraal school, didarmakan kepada Neutraal Onderwijs. Dari itoe maskipoen beloem tentoe kedjadiannja, tetapi telah wadjib disampaikan terima kasih kepada toean Wilkens jang empoenja voorstel itoe. (Disamboet tampik tangun.)

VIII. Salah seorang Belanda lid N. O. jang telah njata banjak djasanja, soedah wafat, maka toean itoe haroes djoega mendapat terima kasih. Djam 11¹/₂ vergadering ditoetoep.

Jang pintar dan jang madjoe. Berhoeboeng dengan oesikannja "Criticus" dalam Darmo Kondo baroe ini, tentang atoeran kenaikan pangkat prijaji politie maka chabarnja Padoeka t. Resident soedah menoelis soerat kepada K. Rijksbestuurder, dimana menentoekan bahwa tentang menaikkan pangkat prijaji politie, tidak perloe beralasan toeanja dienst, tetapi haroeslah memandang kepintaran dan kemadjoean sadja, ertinja siapa jang pintar dan madjoe lagi tjakap akan wadjibnja, dialah jang misti dinaikkan pangkatnja kalau ada lowongan pangkat diatasnja.

Fikirannja P. t. Resident itoe soenggoeh moelia benar, seakan akan boeat menggerakan politie soepaja sama berlomba lomba akan mentjahari kemadjoean wadjibnja masing². Tetapi apa jang demikian itoe tidak semakin bikin kelonggaran bagi keserongan hati orang.

P. t. Resident dan K. Rijksbestuur toch ta'akan faham bagi kelakoean atau tenaganja prijaji politie jang beratoes ratoes banjaknja ini. Di Solo banjak haloean mendjatoehkan gandjaran hanja berhoeboeng dengan familie atau kekasih sadja. Maski orang dejok oempamanja, tetapi dikasihi lantaran kebetoelan bolehnia menciaharikan selir, ja divoorstel naik pangkat, dikatakan pintar, madjoe bantar larinja . . . .

Itoelah P. t, Resident haroes memfikirkan lebih djaoeh.

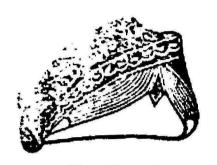
socatoe penjerangan hebat jang bolih membikin anak anak djadi engap lantaran tida bisa bernapas Obat jung paling selamat dan tentoe jaitoe: Woods poenja obat pepermunt jang termasjhoem dikasi minoemmenoeroet oemoernja anak anak, toran tanggoeng bersih lari semoea. Itoelah sebabnja, maka sesocatoe iboc tida bollh tida ada sedia satoe botol ini obat diroemalnja.

ADVERTENTIE.

Perengetan boeat selamanja.

Moelai saja berdagang Cedeng-Ketoe toean toean moesti tidak akan menjesel dan djengkel lagi, tapi djika toean toean misih enget pembikinan Oedeng - Ketoe dari saja, sebab anja memang tjoema memilih toekang toekang pemasangnja Cedeng Bangsawan bangsawan di Soerakarta.

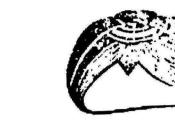
Lihatlah Tjonto tjonto ini.

Bandoeng.

Semarang.

sadja

HOPENC

memake

1 Oedeng - Ketoe dari sebelah moelai arga f?.-f2, 25- bertoeroet toeroet sampei arga f 4, batiknja roepa roepa dipilih jang moesti djadi kasenengannja Tocan tocan Kaoem - Moeda,

Tjoema dari woeloeng bjoer arga f 1, 50 Gadoeng bjoer (woeloeng pinggir rintik) arga

Ketellan, gadoengan, idjo, enz. semoeanja masing masing pake rintik model baroe lebih

bagoes arga f 2, 25. Djika tjoema soeroeh bikin, 1 Oedeng Ketoe djoega dari sebelah rangkeppan stin item onkostnja tjoema f 0. 90- (dalem kota Solo paling sedikit f 1.- Sebab tidak pake onkost djalan) rangkeppan soetra f 1, 15 (dalem kota Solo paling sedikit f 1, 25). Djika tambah tengah soetra tambah f 0, 25. Oedeng tidak dibe alh (woetoeh) arga tambah "; dari arga Oedeng

Djangan loepa oekoeran boeletnja kepala brapa: c. M. dalemnja kepala sempittan teli- ilijst toeat pigora, KING MING poen ada ngan kanan kekiri djalan diatas brapa c. M. Jaedia.

45. Bahaja dari sakit dileher bosat anak, ada dan pake mondol atau koentjoeng apa tidak? Boeat djoeal lagi atau bikin sampe 10 bi-

dji dapat rabat bagces. Sekarang saja soedah bisa sedija Tockung Tjoetji - Oedeng - Ketoe jang pinter betoel, ko-

1 Oedeng - Ketoe, jang itoo oedeng asal pembikinan dari saja, onkostnja tjoema f0.50. Lain oedeng pembikinan dari saja, atau becat dalem kota Solo f 0, 60.

Apa lagi selamanja trima pakerdja'an Njeleb. Membabar — Genes, bikin Stempel (Tjap) nama) dan cliche cliche dari koeningan, menoeroet ligimana soeka atau tjontonja.

Dan lagi trima dengan seneng djika tocan toean pesen mace beli bikin pakenja laki dan prempoean kloearan di Solo seperti soebeng soebeng enz. enz. enz. Timang timang enz. enz. enz. jang bansn perak atau mas, bermata inten atau berlijen. Kain kain batik di Solo tjoema dipilih jang aloes sadja.

Sen ocenja barang barang dari saja tanggoeng baik, dan arga bersaingan dengan lain tempat.

Jang tersetoet diats semcea arga lain enkost kirim, dan tjoema bisa mengirim dengan Rembours. Tanah saberang semoes onkost kirim diminta bebih doeloe.

Meroenggoe pesenan dengan hoermat

Djajengwiroto.

Kaparen SOLO.

PORTRET

jang pling bagoes terdiri oleh

babah KING MING di Waroeng pelem Solo sabelah lornja

SOEMOERBOER.

Dengan hoermat berharap akan toean' prijaji dan lain nja ampoenja perkenan tjita, becat menjaksikan kepada KING-MING ampoenjaper boeatan gambar portret jang begitoe bagces dan ongkosnja amat ringan. Djoega sanggoep diranggil dan membesarkannja gambar gambar. Tjoema djikalau dipanggil, ongkosnja poen adalah sedikit tambah. Dan bisa gambar diadi menjak sesoekaknja poelas kaja apa bole dan seberapa besar dan ketjilnja.

Ratjoeali dari itoe djorga warna-warna

Toko Gerrifs. Voorstraat tel. 197

Baroe trima lagi minjak mawar dari negri Turki dan

Eau de Cologne No. 4711

Menoenggoe pesenan

P. G. A. Gerrits.

(126)

Kabar perloe

Juwelier

J. HEHL Toekang lontjeng

Blakeng benteng Solo, Telefoon No. 69.

Ada sedia banjak lontjeng - lontjeng, wekke erlodji'dan barang - barang mas, perak dan barlian.

Tempat bikin betoel dan bikin baroe. Graveeren tida pake onkost.

Lebih moerah dari di Europa.

Memoedjikan diri.

Pill sehat

Ini obat dikasih nama Pill sehat akan membaroekan darah, artinja kasih hilangkan darah jang kotor, deri lantaran terkenal penjakit peram poean [Sijphili] jang baroe ot lama, ringanof berat.

Baik makanlah ini Pill soepaja mendjadi slamat diri dan tiada timboel lagi segala penjakit deri badan.

Harganja f 1,75. en f 1.—

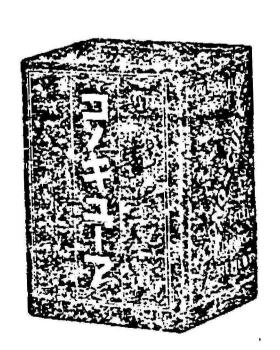
GONO CURE

OBAT SAKIT KENTJING,

CEMARANG, JAYA.

PARTICIPAL BANDORNG.

BATAVIA. BOEBABAIA"

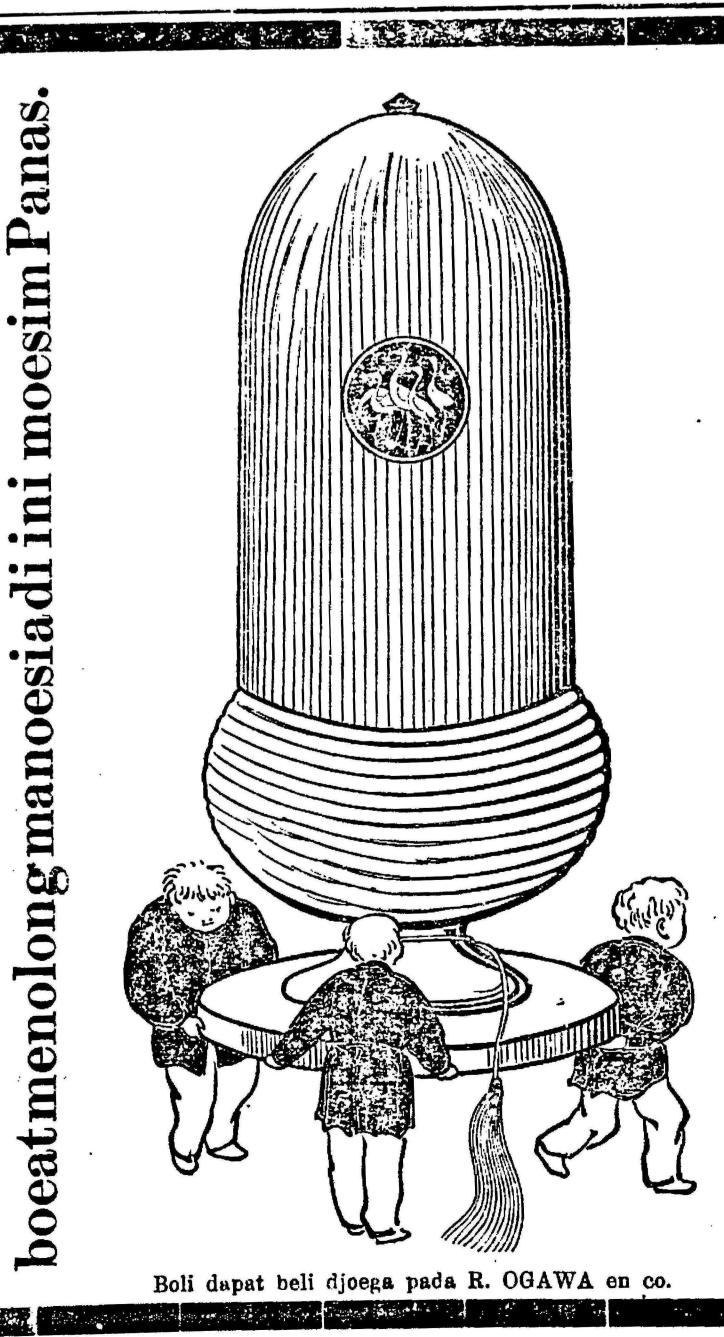

GONC CURE. Menoloeng orang lelaki jang daput sakit kentjing nanah of darah, oleh sebabnja terkenal hawa kotor deri perempoean, biarpoen soedah lama atawa baroe, ri ngan atawa berat, baik lekaslah makan ini obat, soepaja dengan sigera habiskan itoe hawa kotor. Sebab kaloe dapat sakit kentjing nanah of darah, itoelah ada berbahaja besar, djikaloc tiada diobat lekas atawa tida kasih semboeh betoel, nanti hari kamoedian akan siksa badan sendiri djoega bisa menoelar istri dan toeroenan,

Harganja f 1,75, en f 0,90.

TOKO OBAT JAPAN

SEMARANG, BANDOENG EN PATAVIA.

Solo. No.33] telf. elf. No. POHOPENG Tjap Lima boe AND ALL PROPERTY OF THE PARTY O djoer. Nanijo en co toco Japan

BATJALAH INI

Handels

BERGOENA BAGI

OGAWA

KETARDAN-SOLO

& Co.

Pembatja!

KOEAT BADAN.

AGENT BOEAT

ANTERO NED. IND.

R. BEAWA & Co.

(JAYA.)

ADVER-TENTIE!

Semarang, Bandoeng, Cheribon, Tegal, Malang, Weltevreden, (Batavia)

(OBAT NĴONJA) TERBIKIN OLEH M.KAWANA Tokio Japan

No. 23 Pil Moelia.

Djikalos njonja njonja dateng hoelan tida tjotick pada waktoenia, soedah tantce koerang enak badan kamoedian bisa toemboeh roepa roepa penjakit. Njonja njonja jang sering tering datak apala poesing, mata djadi seperti gelap, koelit djadi seperti kesemoeten kaloe ditjoebit tida brasa dan waktoe malem soesah tidoer sering seeka kaget, dan tiada ada napsce makan, badannjakoe. rang seger, PERLOE SEKALI makan ini Pil soepaja

lantas mendjadi baik. Poen boeat njonja njonja jang mace dateng boelan atawa pada waktoenja dateng boelan pinggang dan percet berasa sakit of dateng boelanuja adako erangatawali wat dari moesti DJANGAN LOEPA makan iri PIL MOELIA

Sebagimana dikatahosi oleh banjak orang njonja njonja jang dateng boelan tida tiotjok, banjak TIDA TISA HAMIL (boenting) maka kaloe makan PIL MOELIA bisa ti o tjok dateng boelannja dan membikin betoel doedoeknja itoo tempat anak serta membikin seger

BERGOENA DARI

Harga doos besa f2, 25 Harga doos ketjil f1, 25

No. 31

AER RADJA.

Aer Radja - Kaloe kepala 1 oesing pakelah Aer Radja

Aer Radja 4-5 tetes mengilangken sakit kepala.

Aer Radja mengilangken sindap-sindap (koerap)

Aer Radja kaloe di pake dikepala berasa enteng.

Orang orang jang pernah pake ada bilang:

Setetes AER RADJA ada secepama berharga 1000 reepiah 1fl. f1 25.

"WARAS"

Bikin seger otak dan koeat budan.

Koembali ilmoe pendokteran soedah dapat kemenangan besar, antero orang bolch barsoakoar. Toean Matano, seorang ahii obat obatun di Japan, sesoedah begitoe lama tjeri tjari akal, kempedian bercentoeng bisa mendapatkan ini obat jang setida tidanja adalah penceloeng besar bagi banjak orat g. Ringkasnja jaitoe boeat ka I. Bikin koewet dan njaman badan; ka II. Bikin waran dan tadjam otak.

Bisa hilangkan orang poenja siksa dan sengsara dari lantaran tergo la ole" astoo penjakit penjakit jang terseboet di bawah ini.

> Pening atawa kepala poesing, mata golap, poesing saolah olah mabok, hati kesal, tida poenja kegirangan, malas hati beeat betja bookee ateer atawa djalankau pekerdjaan, ter'ebih lagi boest beladjar atawa pahamkan ilmoe dan oeroesan jang soesah. Lekes bosen dan soeka loepa, jaitoelah hati dan pikiran tiada tetap hati l'oerang giat (liada telaten), takoet pada keramein, melas bergaoelan sama lain orang. Perasaan hat! lekas soesah, en lekas bersceks had tetapi boeat seben-

tar sadja. Di wat too ma'am scessh tidoer, dan djikalen soedah poeles jantas ada sadja peng godshau impian jang tra'enak. Soeka keloear Keringet dingir. Djoega terkadang dapat impian sebagi s dane p'esirau hingga to mjeh kekosa an dengan tersia sia. Begitoepoen erang jang tidakada tishaja moeka (poetjat roctiat) Borang a'r scesah, hati ber

debar (memoskoel mo koel) dan naras sesak, alabile be djalan sedikit. Djoega orang jang seeka terkedjoet (kaget) hingga brasa mendredek.

Segela penjakit itoe kena damoek djadi binasa oleh obat baroe hirgga poen mesti dikas nama "WARAS·

Laiu dari itoe, ini obat dasarnja ada bikiu tambah darah bagoes. Dan oleh karena mana napsoe poen djadi semporna tidoer bag'mana pantas, hati seneng, njatalah badan mendjadi seger otak terang en tadjam, hingga selamatlah teeboeh, segala kesengsaraan dan kemelaratan habis terganti dengen keselamatan Harga f2 .-

No. 130.

Sajang sajang kembang kembodja Dimakan toesah diboeang sajang; Goena apa di pegang sadja Tida dimakan lida bergojang

Pauze (brenti sebentar)

Di Inpan orang pande scedah dapetken soeatoe obat jang kita tida sanggoep kasi nama Sehab itoelah makannya di kepala ini rentjana ada kita goenaken kalimat "APA-APA"

Kita melinken bisa kasi katerangan Perdek:

Bila pake ini obat, nistjaja bisa tahan bergeloet lebih lama. Dan doea doea bertambah goembirah, kras napsoenja, sama sama kentjang. Tapi sih itida marah! Malahan sajang!

Pikirlah maksoednja pantoen jang diatas ini.

Pembatja, kaloe maoe tjari troe jang lebih terang boleh oedji sediri ini obat "APA-APA". HARGA fl. 75

No. 12., PINTOE SORGA A"

(Obat penjaring darah).

Dalem satoe manoesia peenja diri, perloe sekali djaga hawah badannja, jaitoe djangan sampe darah kotor, itoelah jang paling tjilaka bisa menimboelken rospa rospa penjakit, seperti: pinggang sakit. toslang trelang brasa linos, klosar bisosi di sekosdjoer badan, moslost dan leher dalemnja sama brintisan sebagi koreng dan bengkak, kanan kirinja paha alocar schesnerja, di kemalocan timboci merah merah ketjil ketjil atawa bengkak of rocsak.

Sebaliknja djika darah bersib, badan bisa djaceh dari tegala penjekit djabat, stita teget dan koewat, hingga mencercen pada anaknja djoega bisa kewarasan dan seger beeger.

Tila mace djaga, sceraja daret darah bersih, dan bila mace menjaring darah koter sceraja lekas djadi bersih, baik, lekas makan obat "Pintos Sorga A" obat penjaring darahl

Darah kotor lantaran sakit shijphilis (sakit kena pramposan itos raling djehat, tapi maskircen bagitos tracerceng "Pintos Sorga A" dengan gampang HARGA 1f 2,25 No. 70 en tjepet bisa bekerdja aken bersihken.

Bisa dapat beli djoega pada toko NANYO en Co.

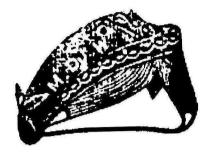
percet atjap kali djadi dalam iklim jang melemahkan maka ada goenanja mengatahoei dibikin akan memperhentikan penjakit itoe. Barang jang kau misti taoe jaitoe: belilah satoe botol Woods poenja obab Pepermunt jang termasihoer lantas minoemlah sasendok teh obat ini tiap tiap 3 djam sskali. Perboeatan ini nanti diikoet oleh keentengan tjepat. Boleh dapat heli dimana mana. Harga f 1.25 satoe botol.

ADVERTENTIE.

Perengetan boeat selamanja.

Moelai saja berdagang Cedeng-Ketos toean toe in moesti tidak akan menjesel dan djengkel lagi, tapi djika toean toean misih enget pembikinan Oedeng Ketoe dari saja, setab saja memang tjoema memilih toekang teekang pemasangnja Oedeng Bangsawan bangsawan di Soerakerta.

Lihatlah Tjonto tjonto ini.

Semarang.

Bandoeng.

arga

1 Oedeng - Ketoe dari sebelah moelai r ga f 2.- f 2, 25- bertoeroet toeroet sampei arga f 4, batiknja roepa roepa dipilih jang moesti djadi kasenengannja Toean toean Kaoem - Moeda,

Tjoema dari woeloeng bjoer arga f 1, 50 Gadoeng bjoer (woeloeng pinggir rintik) arga f 1, 75.

Ketellan, gadoengan, idjo, enz. semoeanja masing masing pake rintik model baros lebih bagoes arga f 2, 25

Djika tjoema soeroeh bikin, 1 Oedeng Ketoe djoega dari sebelan rangkeppan stin item onkostoja tjoema f 0. 90- (dalem kota Solo paling sedikit f 1 .- Sebab tidak pake onkost djalan) rangkeppan soeira f 1, 15 (dalem kota Solo paling sedikit f 1, 25), Djika tambah tengah soetra tambah f 0, 25. Oedeng tidak dibealh (woetoeh) arga tambah " dari arga Oedeng sebelsh.

Djangan loepa oekoeran boeletnja kepala brapa: c. M. dalemnia kepala sempittan telingan kanan kekiri djalan diatas brapa c. M.

46. Penjerangan keras dari penjakit moelas dan pake mondol atau koentjoeng apa tidak? Boeat djoeal lagi atau bikin sampe 10 bi-

> dji dapat rabat bagces. S. karang saja soedah bisa sedija Toekang Tjoetji - Oedeng - Ketoe jang pinter betoel, kotoran tanggoeng bersih lari semcea.

> 1 Gedeng - Ketoe, jang itoe oedeng asal pembikinan dari saja, onkostnja tjoema f0.50. Luin oedeng pembikinan dari saja, atau bocat dalem kota Solo f0, 60.

Apa legi selamanja trima pakerdja'an Njeleb. Membahar — Genes, bikin Stempel (Tjap nama) dan cliche cliche dari koeningan, menoeroet pigimunu soeka atau tjontonja.

Dan lagi trima dengan seneng d,ika toean toean pesen mace beli bikin pakenja laki dan prempoean kloeuran di Solo seperti soebeng soebeng enz. enz. enz. enz. Timang timang enz. enz. enz. jang banan perak atau mas, bermata inten atau berlijan. Kain kain batik di Solo tjoema dipilih jang aloes endja.

Sen ocanja barang barang dari saja tanggoeng baik, dan arga bersaingan dengan lain tempat.

Jacg terseloet dists semoes arga lain onkost kirim, dan tjoems biss mengirim dengan Rembours. Tanah saberang semces onkost kirim diminta betih doelce.

Meloenggoe pesenan dengan hoermat

Djajengwiroto.

Kamaren SOLO.

PORTRET

jang pling bagoes terdiri oleh Waroeng pelem Solo sabelah lornja

SOEMOERBOER.

Deagan hoermat berharap akan tosan' prijaji dan kain nja ampoenja perkenan tista, bosat menjaksikan kepada KING-MING ampossisper bosatza gambar portret jang begitoe bagoes dan ongkosnja amat ringan. Djoega sanggoep dipanggil dan membesarkannja gambar gambur. Tjeema djikalan dipanggil, ongkosnja poen adalah sedikit tambab. Dan bisa gambar diadi menjak sesoebaknja poeles kaja apa bole dan seberapa besar dan ketjilaja.

Katjoesli dari itoe djoegs warms-warms lijst koest pigors, KING MING poem sds

Solo,

No.33

36 telf.

Japa

Nanijoen

paling baik dan

eroeng

POHOPENG Tjap Lima bo

Voorstraat tel. 197 Baroe trima lagi minjak mawar dari negri Turki dan Eau de Cologne No. 4711 Menoenggoe pesenan P. G. A. Gerrits.

Toko Gerrifs.

(126)

Kabar perloe

Inwelier

J. J. HEHL Tookang lontjeng

Blakung benteng Solo. Telefoon No. 69.

Ada sedia banjak lontjeng-lontjeng, wekke erlodji dan barang-barang mas, perak dan barlian.

Tempat bikin betoel dan bikin baroe. Graveeren tida pake onkost. Lebih moerah dari di Europa.

Memoedjikan diri.

Pill sehat

Ini obat dikasih nama Pill sehat akan membaroekan darah, artinja kasih hilangkan darah jang kotor, deri lantaran terkenal penjakit peram poean [Sijphili] jang baroe of lama, ringanof berat.

Baik makanlah ini Pili soepaja mendjadi slamat diri dan tiada timboel lagi segala penjakit deri badan.

Harganja f 1,75. en f 1.—

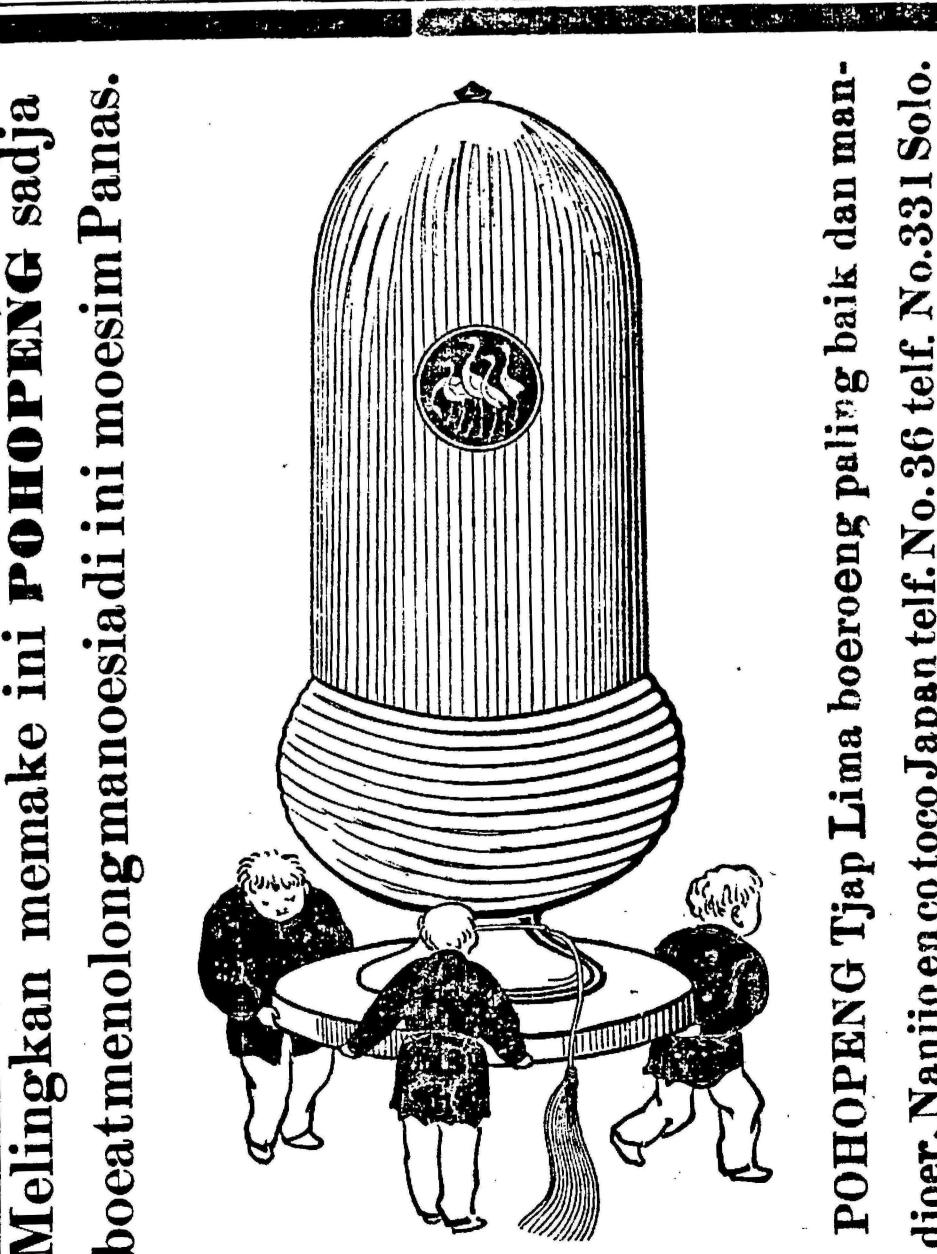
OBAT SAKIT KENTJING,

GONC CURE. Menoloeng orang lelaki jang dapot sakit kentjing nanah of darah, oleh sebabnja terkenal hawa kotor deri perempoean, biarpoen soedah lama atawa baree, ri ngan stawa berat, baik lekaslah makan ini obat, soepaja dengan sigera habiskan itos hawa kotor. Sebab kaloe dapat sakit kentjing nanah of darah, itoelah ada berbahaja besar, djikaloe tiada diobat lekas atawa tida kasih semboeh betoel, nanti hari kamoedian akan siksa badan sendiri djoega bisa menoelar istri dan toeroenan. Harganja f 1,75, en f 0,90.

TOKO OBAT JAPAN

SEMARANG, BANDOENG EN PATAVIA.

Boli dapat beli djoega pada R. OGAWA en co.

The state of the s

BATJALAH INI

Handels

BERGOENA BAGI

OGAWA

KETANDAN-SOLO

& Co.

"WARAS"

Bikin seger otak dan koeat badan.

Koembali ilmoe pendokteran soe-lah dapat kemenangan be-

ssr, antero orang boleh bersockoer. Toean Matino, seerang

ahli obat obatan di Japan, sesociali begitee lama tjari tjari

akal, kembedian berbentbeng bisa mendapatkan ini abat jang

setida tidanja adalah penceloeng besar bagi banjak orang.

Ringkasnja jaitoo boeat ka 1. Bikin koewat dan njaman ba-

Bisa hilangkan orang poenja siksa dan sengsara dari lanta-

ran tergoda oleh satoe penjakit penjakit jang

Pening atawa kepala poesing, mata gelap, poe-

sing sholah olah mabok, hati kesal, tida poenja

kegirangan, malas hati bocat batja bockoc atoer

atawa djalankau pekerdjaar, ter'ebih lagi beest

beladiar atawa pahamkan ilmee dan ceroesan jang

soesah. Lekas bosen dan soeka loopa, jaitoelah

hati dan pikiran tiada tetap hati koorang giat

(sinda telsten), tekoat pada keramesu, malas ber-

gacelan sama lain orang. Perasaan hati lekas

soesah, en lekas bersoeka hati tetapi borat seben-

terkedjoet (kaget) hingga brasa mendredek.

bis terganti dengen keselamatan Harga f2.-

dan; ka II. Bikin waras dan tadjam otak.

nama "WARAS"

terseboet di bawah ini.

Pembatja!

OBAY OTAK EN

KOEAT BADAN.

AGENT BOEAT

ANTERO NED, IND.

R. OBAWA & Ca.

(JAVA.)

ADVER-TENTIE!

Semarang, Bandoeng, Cheribon, Tegal, Malang, Weltevreden, (Batavia)

No. 23 Pil Moelia.

Djikaloe njonja njonja dateng hoelan tida tjotjok pada waktoenia, scedah tantoe koerang enak badan kamoedian bisa toemboeh roepa roepa penjakit. Njonja njonja jang sering tering datat kapala possing, mata djadi seperti gelap, koelit djadi seperti kesemoeten kaloe ditjoebit tida brasa dan waktoo malem soesah tidoer sering seeka kaget, dan tiada ada napsce makan, badannjakoerang seger, PERLOE SEKALI makan ini Pil soopaja

lantas mendjadi baik. Pecnbocat nionja njonja jang mace dateng boelan atawa pada waktoenja dateng boelan pinggang dan percet berasa sakit of dateng boelanuja adako erangatawali wat dari moesti, DJANGAN LOEPA makan ini PIL MOELIA.

Sebagimana dikatahosi oleh banjak orang njouja njonja jang dateng boelan tida tiotjok; banjak TIDA TISA HAMIL (boenting) maka kaloe makan PIL MOELIA bisa ti o tjok dateng boelannja dan membikin betoel doedceknja itoo tempat anak serta membikin seger

BERGOENA DARI

Harga doos besa f2, 25 Harga doos ketjil f1, 25

No. 31

sebagi s dang p'esiran hingga to, mich kekoen an dengan tersia sia.

No. 130.

AER RADJA.

Aer Radja - Kaloe kepala pocsing pakelah Aer Radja

Aer Radja 4-5 tetes mengilangken sakit kepale.

Aer Radja mengilangken sindap-sindap (koerap)

Aer Radja kaloe di pake dikepala berasa enteng.

Orang orang jang pernah pake ada bilang:

Setetes AER RADJA ada secepama berharga 1000 reepiah 1 fl. f 1 25.

JBAT "APA APA"

tar sadja. Di waktoe ma'am soesah tidoer, dan djikalen soedah peeles fintas ada sadja peng

godahan impian jang tra'enak. Soeka kelocar Keringet dingin. Djooga terkadang dapat impian

debar (memoekoel morkoel) dan naras s. sak, apabila berdjalan sedikit. Djoega orang jang soeka

Begitoepoen ering jang tidakida tiahaja mieka (peetiat reetiat) Boeang a'r seesah, hati ber

Segria penjakit itoe keua diamoek djadi binasa oleh obat baroe hingga poen mesti dikas

Lain dari itoe, ini obat dasarnja ada bikin tambah darah bagoes. Dan oleh karena mana narsoe poen djadi semporna tidoer bagimana pantas, hati seneng, njatalah badan mendjadi seger

otak terang en tadjam, hingga selamatlah teeboeb, segala kesengseraan dan kemelaratan ha-

Sajang sajang kembang kembodia Dimakan toesah diboeang sajang; Goena apa di pegang sadja Tida dimakan lida bergojang

Pauze (brenti sebentar)

Di Japan orang pande scedah dapetken soeatoe obat jang kita tida sanggoep kasi nama Sebab itoelah makannja di kepala ini rentjana ada kita goenaken kalimat "APA-APA"

Kita melinken biea kasi katerangan Perdek:

Bila pake ini obat, nistjaja bisa tahan bergeloet lebih lama. Dan doea doea bertambah goembirah, kras napsoenja, sama sama kentjang. Tapi sih tida marab! Malahan sajang!

Pikirlah maksoednja pantoen jang diatas ini.

Pembatja, kaloe maoe tjari troe jang lebih terang boleh oedji sediri ini obat "APA-APA". HARGA f1. 75

No. 12., PINTOE SORGA A"

(Obat penjaring darah).

Dalem satos manoesia posvja diri, perloc sekali djaga bawah badannja, jaitos djangan sampe darah kotor, itoslah jang paling tjilaka bisa menimboslken rcepa roepa penjakit, seperti: pinggang sakit, teelang trelang trasa linoe, kloesr biscel di set cedicer badan, moelcet dan leher dalemnja sama brintisan sebagi koreng dan bengkak, kanan kirinja paha alocar scheswenja, di kemalosan timbosl merah merah ketjil ketjil atawa bengkak of rossak.

Sebaliknja djika darah bersih, badan bisa djaceh dari segala penjelit djabat, serta seger dan koewat, hingga mencercen pada anaknja djoega bisa kewarasan dan seger boeger.

🖆ila maos djaga, sospaja daret darah bersih, den bila maos menjaring darah koter sospeja leksadjadi kersih, baik, lekas makan obat "Pintos Sorga A" [obst penjaring darah]

Darah kotor lantaran sakit shijphilis (sakit kena prampoean ijoe palèng dishat, tapi maskipoen bagitoe tracerceng "Pintoa Sorga A" dengan gampang HARGA ff 2,25 en tjepet bisa bekerdja aken bersihken.

Bisa dapat beli djoega pada toko NANYO en Co.

" Hadre Star Pd. what my En (25% " ॥ भरतिस्य त्वार्ष R. ซึกงกฦาก 2 สภาก " || ซึกาล าา ล์การกา " Manten R.M. on your an only

และแบงเกายา

Il is non huyang Security comes

Towngray 10 shelivous complete

बीतरः ५०: मुख्यान्य कार्यमानुद्वानारी

Sam Tramon Lyon in 182 From

nousti: m: n Licut

Comman 2 man 4

भू कि ए का म्हा मु की भू का का की का मान का मुग्न का का कि की की की की का मान का का र ี้ บุงกุ เภ ทุ เภ ทุ รถ เท้า ขุ เทา ะ เภ พุ ทุ เภ ๛ พุ ทุ เภ เม พุ เทา เ

பு பெலியுள் அனின் இன் இர முறை ஆறார் உள்ள விரை வைக்கிலில் வரியை வரியை வரிய முறிருந்தி மகி และเกาผู้สุรายเลามีมหาริและ 80% ผกน้ายอดากสิกคูเปลือนมีกลากมุขา แก นัก เกา เรา เรา แ

an many w അപ്പെലുന്നു സാന്ധാരം 🗸 ரி வயர்கள் ஜ வசுமுகி! मुक्तामा भूक्यकुर வி , 2 R. M. கிவ கொளைக்க

^{∥રુ}≈ઈછું ભિર્જા mans a man mon

แหนูผู้กาลเยนท์ผู้พ. Jamenmont aux malauts aux ஆ ஆ ஆய்கு வாகு வரை வாள்கள் வியகி:அரால் பவரூயியில வையூருவண் நுடவுவளுக்க निष्णकि द्वीर मिलिका बिका हिंहिका हिंग வஅதியுஜயனு: வயுணு ஆடினு ลกเลิกพฤนธิ์สุดรายมาล การสังเก เพางเราสาราสาราสาราสารา

113) எப்படு எதுர்படிற கிதுக்காடு வதுகையைத்து முறை வுறையது விலுத்துகிலு விளோகியு மடுக்கதிற்கும்

ிதுவர்வகுறிய சுவிவள்ய யற்றுவியர் வுவ்வாறுமுறியூற்றுவரை சுவிறுவை? முறியூல் சுவைறியுள் முறியும் மகுயை சுடி வசுவில்கு சுறியி? स्याकारणास्य भूष्त्राचात्राच्याच्याकात्राच्याकाच्याच्याका சூர் வாய்கள்கள் வருக்கு வருக்கு வரு வகுகள்கள் வருக்கை வருக்கை வருக்கள் வருக்கு வருக்கு வருக்கு வருக்கு வருக்கை வருக்கள்கள் மேயை பியிலி ஐய்வார்வாறு வக்கு நூன் சுருக்கு காறு நிறியில் மூரி கிறிறியில் குறு விறியில் குறியில் குறியில் குறியில் குறியில் புகில் புகிய வர் வர்கள் வர்கள வளுள்ளுக்கி விழுகியி மக்குக்காறு வயகுயியிலுய கியிகியி வில்லை அவிவு இது ளவுமைக்கும் விறு விறையின்றனர். வலைவனை அகிகையின்ற விறையின்ற விறையில் விறையில் விறையில் விறையில் ளைக்கையன்கிறுள் அவவளின் வகைக்கைற்கி காளைக்குற்றுக்கையுள்ள வாய்கள் Mij. Boemipoetra முன்றிகள் O. L. Mij. வகை கைவைறிலில் மாகையை இவிக்க விணி பயவிலிதியி மூயுவயயிழுக்கும் வர்கள்கள் வருகியி வக்காய்கள்கள் வருகையில் விருக்கும் வருக்கு வருக்கு விறுக்கு விறுக்கு வருக்கு வரு யவில் மூலிகோயவறி நூல்காகரி கவலி ஒவக்குள்ள சிவியோக அல்லது வறி வறுவுவை சவதிக்கவற்கை முக்கு நக்கு நக்கு நக்கு நக்க கூறியில் விருவியாள்கள் விருவிக்கு வருவர்கள் விருவியில் கூடுக்கு வநாற்று அறிக்கு வருக்கு வருக்கு வருக்கு வருக்கு வள்ளுக்கு வருக்கு வரு கூயைன பியூகய வய ஆர் கியக்குர் சின் வினு வினையூன் முறியூர் மாயூன் பயியில் விழு வின் வி வியிய வியிய காகுக்கிய வி กประเทิด กามการแบบ กามการแบบ แบบ แบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามกามการแบบ กามกามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามกามการแบบ กามกามการแบบ กามกามการแบบ กามการแบบ การแบบ การแบบ การแบบ กามการแบบ การแบบ กา หมา อาหมอบมา ในเลือน และ เมื่อม และ และ และ เมื่อม และ เม็น และ เมื่อม และ เมื่อม และ เมื่อม และ เม็น และ เ வி: வருவற்றையின்றியைய்ற்றவர் வியியி வறுயூற்பையுவையிலியிய வி [விழுவுக்கியூயையிலியியியியியியியியில் விழுவையையை ப வை. வயக்கியியார் கியாயிழு விழுந்து வயும் வியுக்கும் அவியை ஸிஜிவுவிகி, வகியவிகானுகிஷ்கள் குகிவ ายาปมหมือน รูปอาเมาใหม่ของการคู่อนกามส์การ வியவின் அதனையும் வியையூலி கிஜிவியவரை தி

ஆள்கின்யூ விதன் விதவில்வ वाभा र मिला जो संग्र सता हा को हा का का सा र वहना र हम की सा का

ับ เกษา เกา เกา

Onderlinge Levensverzekering Maatschappij Boemipoetra.

இவடுகிற்று வுள்ளிற்று வுள்ள விரையாக விருக்கு விருகில் விருக்கையாக விறுகுகில், வெரிகுகில் g. r. வைறிய என்று ஆக்காது சுறை வின்று வருக்கு இது வின்று வருக்கு வின்று நிறையில் நிறையில் வருக்கு வின்று வருக்கு நிலுயறுவுள்ளுள்ளும் அவர் வருவுள்ளு வரிவில் வருவில் அவர் வருவில் வருவி விஜாய்கள் முயையையையையையை வலை அயையாகிகும் வருக்கு வருக்கு விறு வருக்கு வுள்ளியவர் சுவாதுகிறவுத்தாள்களுள்ள விருத்து நாளை காகுகிறது விக்காக காகுக்கு நாள்ள விருக்கு நாள்ள விருக்கு காகுக்கள் காகுக்கள்ள விருக்கு காகுக்கள் காகக்கள் காகுக்கள் காகக்கள் காகுக்கள் காகுக்கள் காகக்கள் காகக்கள் காகுக்கள் காகக்கள் காக்க்க்கள் காகக்க்க்கள் காகுக்கள் காகுக்கள் காகக்கள் காகக்கள் க พนิกมาการเมา ปณะที่มีพายาดาเก ปณากากทางและพามิเทาตาม (วิปณาณ พายามาการที่ก็พี่พาสุโกญโกญโ ผาก ณะ กมภูณิณิ ผิงเดา (ผิงกญ, พายา អ្នក្សារាឌ្យសារម្ចាស់ ស្រាសា កាតា ។ មានប្រសាស កាតា ។ មានប្រសាស កាតា មានប្រសាស ស្រាសា កាត្ត ស្រាសា ស្រាសា ស្រាសា ស្រាសា ស្រាសា ការប្រសាស ការប្បសិស ការប្រសាស ការប្រសា

து ஆயி அயிர் நாதிய நாகள்ளது காகள்கைய நாள்ளியியியில் விறியில் வைறிய கொடுவிய நான்கு அவிய நாற்று விறிய நாற்று விற்று விறிய நாற்று விறிய நாற்று விறிய நாற்று விறிய நாற்று விறிய நா மானு விரும்களான அள மாது கிறு முன்ற விறு வான அது வான பானு Onderlinge L. Mij. Boemipoetra. புரைவை வரை கிறைவின்ற விறைவில் முன்று

விறுள்ளியில் அன்பில் விறு ஐ. I. வ ஐய்யியின் வையையி வளியுள்ளு விறியில் நாள்ளில் நின்னிய விறியில் நின்னிய விறியில் நின்னிய விறியில் நின்னிய விறியில் நின்னியில் நின்வியில் நின்னியில் நின்வியில் நின்னியில் நின்கியியில் நின்னியில் நின் நின்னியில் நின்னியில் நின்னியில் நின்னியில் நின்னியில் நின்னி ____ பிறிக்கி, வயல்வியை வயல்விறிகி உயியுயழியில் மயயுகிய ஐவியியுவ किया मुरिन श्री का विभाग किया का भी भी भी भी भी भी भी मिल की किया के कुछ की वस की ते सक முன்னும் வரிற்கள்: வாயடு, தமுன் நக்கள் இவையையில் இநிலிலி வனிறிலி வனிவியிலி இ. I. விலவிலவிரு: கமன்

வுவ வான் சுகைய அகையில் கார்க்கில் விறி

ராவர்புராவள்ளாக கக்கித்தனர் பரதுவக்கை கிருவாக கிரை வுகரவத்திலு விறுவிலுக்கணைக்க

នោជនេ ម្រិសា ។ ម្សិតខា រ សារ ក្សា ម្សិតខា សា ខេ T. ខា ரை g. r வய வுக்குக குயூ வருள்ளவர் வி வருகத்து மூரி இவ மிழிவ் இயூ சியி S. I. வஞ்சமாத இறுவுள்ள வர்கள் பிருவம்

ഡയുപ്പ് പ്രാപോടില്ലാനില്

காவக்கதாக வியவியாக்கார். கி வெருதாவிதார், நுயூரிதாயாத கமாற விருவ கமூயைக்கும் வளவு வகும்கு வெறு விதிவிலி வகை விவியில் लाविता ह्या सा नव्या सिक्षी

ി ഇന്ന് ബര്ഷ് പില്ല ബന്ദ്രായ പ്രചാന വച*്*ങള് പ வை உது வ ி பிலி விரியை விலா வி விலி வா வாலி வு அடிக்கிய அவை வியியில் குகியில் பிறு பிக்கு நில ஆ (ஆஸ்) வை ஆவியையுள் இவட் கமகம்கையில் வியக்கு வியக்கு வியக்கு வியக்கு மன்று மான்று முன்று வியக்கு ஆரிய ஆயின் வயாயிது விது / வாறு எய்க வூ வ அறு வ சுற்ற வ அக்கிற விறு வ வ குறிய young was grand and sandas on

ியியாளசு சிறீப்பு சுறு வடியாள து கு मुक्त मार्ग का राम का राम का का न्या में में में में में में में में क्राकृतकार्भे भागायकार्यकारमा । क्राकृतिकृत வங்க காள சிய நுயுயையூ மாழிராசு சியகி ម្បានសម្លាក់ម្ចាក់នៃងសារស្មែរ (ជាម្ចាសមារមា வூயில் பாழ்கியனுக் விழுவா வருவிக்கி வ ஆன்கியைக்கா ஐவ ஆவர் வுக்குவின் வி வயியகிரு திலக்கி இப்பை நிழையு வியியி • வா வா நில முரிய இதையில் குடிய வி

用电池通知中山麓地和一部四月的四月的日本日的山田山山山 ๆเลงผูกเล เทสกลาการ ยีกเมเริกต่อกาลการเลิมเกิดตา I. S. ஸ்கிஷ்ணேண்ணரன நீண்று I. S.

வியூயாவன்றிய நடிய விரைக்குவி கியைவைக்கும் குறிய வியையின் கியையின் கியையின் கியாவியாவுக்கு கியிய வியாவிய வியாவி of S. I. Knownummer

ஆயாய்யால், வயநுயையூற்றத் வின்று வின்று வற்றுள்ளன் வறையின் வறி வறி வயில் வயியியியில் வடியில் விவுலியியைற்று துஷ்கையை வளுய அமை விலுவ நி. விவன்கிறீ: மூலையில்லி மில் விவர் முறியில் மிறியில் விறியில் விறிய மேல் வாற்கியை வேய் பியா பழுறு வுயு வையியாவாள்கள் வியியிய் கியியியியில் வியைற்பு வியைற்பு வியையில் வியில் ினூற்று முற்று முற்று முறி முறை வற்று வற்று வள்ளிய முறி வள்ளிய மான்று வரு வரு வருக்கு வருக் கிள்வின் ஆகுறு திகியி கூகள் ஆக்கை, வ குகியுறேறுவி அலக்ற சுத்தியை வியா அவி ஐ அவியியை வெள்கு மாயு வுறி மூன் சுகியி வரவியது விவ நிதுவர்களி நிலுவர்கள்கள் கொள்ளது panjak oewang நித்தில் மூல்லை முழிமுறும் முறையில் மிருவர்களிட்டி வுவையை கொள்ளையாக முறியி வழு

பி 115, பிருள்ளு வரியியன் வுற்றவுகின் வுறுவுறையுகளியனி

ியுகியியாககாயுக் 2. ஐயுகியியியியியியியியியியுக்காறு ஆன்ன வியியியில் வியுக்க விரியிரியிரு வியியியியியியியியில் வ இவையூரியாளுள்ளது. புகையூரி மூகையூரியதையாயையில் விறிய வுகு உறவுமையில் வையையில் வைவுகையில் வைவியையில் விலையை வ வியாடுக்கு வாகு துரு வியாகுக்கு வியாகுக்கு மூக்கு வியாகுக்காக வியாகுக்கு வியாக்கு வியாகுக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்க்கு வியாக்கு வியாக்க்க்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியாக்கு வியா விலி வயையாக விருவாக்கள் விருவாக விருவாக வரியாக வ வெளுக்கையி வுறுள்ளதுவி நிலுயாள் புறுகுகும் விலுயாயிய முறு விறுக்கு விறு நிலுக்கு விலுக்கு விறுக்கு விற ศากมายางเหลือง อายุเกามายาง และ และ เกามายาง และ เกามายาง விவது முன்று நில்கி நிலையாள்ளிய வரியியில் நில்கிய விறியில் வரு நில்கிய வரியியில் நில்கிய வரியியியியியியியியியியியில் நில்கிய வி நூரு கழி நிரியு வைவி து விறிவிகி குறியில் கிறியில் விறிய விறியில் விறியில் விறியில் விறியில் விறியில் விறியில் ளுளவுள்ள வருக்கு வனுகுறியில் விருவிய அரியில் விருவியில் விருவிய விருவியிய விருவிய விருவிய விருவிய விருவிய விர ရေးပါစား ပါစားကောင်းကား $_{10^{\circ}}$ ကောက် ရေးကောင်း ကောင်း $_{10^{\circ}}$ ကောင်း $_{10^{\circ}$ வுவியிக்காயி மாளிய முழ்கள் இரு விற்க மூய்று விறை முற்ற विवास ३ क्या व्या व्या व्या

வடையிய வக்கையி வக்கையியின் விரும் வாற்களும் வருவள்ளது வர்களு ஆக்களையி திறுவாயூகியையி. கவு கிய நமுறிகளுக்குகிய வகிறியை ஆயையுக்கை ஆயையில் கையைக் பிறி விழ்விரும் முறையி விறை பியகையில் ஐயீராகமாக்குள்ளி காகுய பியையையில் மறுயில் முறையி வக்கும் வக்கும் அமையில் அமையில் விறையின்

மூலு குற்றார் f 15. குற வனுகைய சிலுகு நின்று இதியின்ற வகையில் இவர் இவர் இவர்களில் விற்ற வர்களில் விற்ற வர்களில் வுயுற்குமுறு வரவர் வற்பையூரியி வையூரியிவி விறுவியி அற்பையிற்ற அள்ளு விறுவன் விறுவியிற்ற வருவிற்ற வருவியில் விறிவியில் அய்யியில் அய்யில் அய்யில் விறிவியில் அய்யியில் விறிவியில் விறிவியில் அய்யியில் விறிவியில் அய்யியில் விறிவியில் விறிவியியில் விறிவியில் விறிவியியில் விறிவியில் விறியில் விறிவியில் விறிவியில் விறிவியியில் விறிவியில் விறிவியில் விறிவியியில் விறிவியில் விறிவியில் விறிவியியில் விறிவியில் விறிவியியில் விறிவியியில் விறிவியியியில் விறிவியியியியியியியியியியியிய யி விலந்து விருவுவையாய் மாய் ஆயற்று வியவரி யவியி விறுவேறை மையில் விறுவைறு வெறுவைறு வெயற்று பாறு பாறு வாறு வாறுவாறு விறுவிறு வாறு விறுவிறு வாறு விறுவிறு வாறு விறுவிறு விறுவிறுவிறு விறுவிறு விற வை நகுயையான வகு விருவன் விருவில் வெளியாள்கள் விருவில் நகிய நகிய விருவியாக நகிய விருவிய விருவி ஆவெளுவகு அவர்கள் நின்ன விறியின் விறியி முனமூரிய சுகிவீ உற(விற நுரிய அற்று பார்கும் பார்கும் குறை கியம் வரிய குறை குறிய குறிய குறிய குறிய கூறு குறிய கூற குறிய கூறி மண்டு மான குறிய குறிய குறிய கூறி மண்டு மண்டு மன்ற குறிய கூறி மண்கள் காறிய கூறிய இது வகையாவியியில் ஆந்து விழுது வகையில் வெலையிலு வகை துரு வகு வகையின் வகையில் $_{B,\,\,O}$ மூகிகள் வகையில் வகையில் ந

குமுகு குறு வாக்கு விக்கு வர் வக்கு வக்கு விக்கு வ வு ஏன்ஷன்வுகளையாகு f25. f30. மு வுறாறதுக்கணிறின்றுக்குகள்களையது மையுடும் கடிகிக்ககிலியல்கள் வருவாய் யய்களுள்ளையைகள்கள்கள்கள் விறு விறு இதின்கையைய் முடியக்கும் வகையில்

ளையூறையில் வி. வயதுவையை மூற்ற நூறியூறியிற்றி, கமையைவிறையை முறவிக்குவள்கள் சையியையிற்றது வயை பயார்க்கு கயார் நாய் நிய சியலியர் குறி குறிய விருந்து ஆரை அன்பு முரியார் ஆரை முரியு விறிய வரை வரியில் விரிவ ள்ளுள்ளத்திருவறியவனிற்ற வர்வு விறியில் விறியில் விறியில் விறியில் விறியில் விறியில்

> က် ကြီး နက္ က ။ *แ*ซ็กๆพรเกิดภาร 🕻 கில ஆவியுமை ஆனினையை கவை ஐவு ஆயவு ஆ வினதுக்கையைவலில் விவக்கவிற நிய முர

வியியுற்கு வாதவர்துவதிலகியுக்

! អាសាភាគា^{កា}អ្វីកំរស្នាត់ខាន្ទា ឯលេខកាឌ្ឌល់ស្វីញុំ!

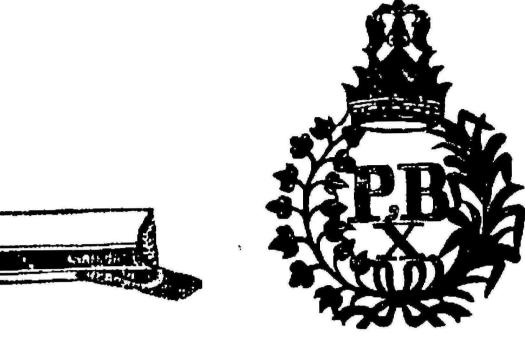
ஆக்கி வயிய்கள்கள் விருக்கு விருக்கள் விருக்கள் வகுக்கள் விருக்கள் வேள்கள் ஆய் அவ்வர்கள் இயற்று விக்கள் இரு விக்கள் இரு விக்கள் வ மாகியாழுள்ளு கொவருகுயுவை, விறுகுயி வுக்கையிற்று கிறு குறு இவற்றுக்குவருற்று இவற்று வுறையும் வுகையுக வையாக புன்று வகின்ற விறுவில் முடிய அவையாகின்ற ் விசு வளக்கர்யூ வூண்டிய (ஜிவர்க்கு வுகுகிறி) யை வுய்யாக்டும் ஐயின்பு வன்று வயி மக் வலை ஆயியகிகையற்று விய கியக்கு வி விற்ற வேற்பையை படும்பாகி! அறுமையில மைக்கிறியயது உள்ளியில் வூலை! வக வே வியிர் அரு விறியிர் விறியிர் விறியிர்கள் து ஆகிழுகுகும் வியவர்ப் வர்வுக்கால் வையைக்கு முயை வையுள்ள வூர் கிவக்க படையுக்கு விறியில் வெய்யியுக்கு म्मेक्तर्थात्र ह्यामा न्यांत्राक्षीत्रीत्री का त्या का नम्यु म्यु முக்கு கார்காய முறையில் முயையில் க विभावभावस्था साम्या साम्या साम्या स्थापित स्थापित साम्या साम्या साम्या साम्या साम्या साम्या साम्या साम्या साम् வு அது ஆடியூ வில் காகு வகை வெயியில் கூறையின் இதியையை குடியூர்கு முக்கி வை விருவை விருவி வழிய விருவாயில் விழி ஆகவீரிய (இது வம்வதை ஆய் மலகியாற்றி என்றியிய (முது வம்வதை ஆய் மலகியாற்றி வஸ் வற்பயியக்கியின் விறுவனி? त्राभूष ब्रीलिविका स्था व्यक्त असा अस्य शाह्य का ग्राम $\mathbf{q}$ an example $\mathbf{g}$ $\mathbf{g$ O. ហិកាធាការណ៍នាសម្បញ្ជាសាសាសាសា advieseur. យុ புகினவுற்றை அதினு வண்றுகினம்றை இது குயி உள்ளுரியிரைக்கு குகிகியி வ காகவல்கள் நடிக்கு காவர்கள் அவிய அவரு முவ விழுவையையூர் வர்வளவர்களும் எயியின்னுயையா பெல்சி கிலைசு அதுவி लावराश्वीरा मुक्ता विकास माना काला सुरीरा श्रीरा भीरा था வுகத்காளத்கைறின்னின்வுக்கும் திள ஆய் ஆரிரு பெருகாயு எயி. எற்பி காஜ்ந்ஆ ஆர்வ வெயூயான நாயையியூர் (விவியியு ந்து ரும் விரு மிரு அள்ள வர்வ குறி உள கது பியுயைற் கியையோ வவிழுற் (குகிய (இ ளையே ஆகைய் வைக்கு வகையுக்கு விறுகள் மையியை வுழையியு வாள்ள விழுவர்கள் विकासी का दावर दासी भागा वासी का की को को का छा ग धिका क्ष्रु व ब्या १ क्या १० ज्या वाया १ क्या व स्था १ क्या व கிற்யையின்கார். வளிக்குவுக்கும் விளவைவுட்டு ஆயிரு வகுவூட்ட வியை வளுகு அவளியு பிவின்று விவி: வளவி பியூயா முய்பியுயின்யத் கூறியாக Aதீயி ரக்கள்காதியவின்கள்யு कीर्रक्षा में ही ला ला का का का अववा विकार (1) क ள் பயரியு வர்வர்கள் வரியார் வர் ஆயும் கு ளவினமத்வே க்கையை அயறு மும்வது ஆன்றுயுள்ளத் ஆற்றியின்று ஆறியின்கள் தின் (2)வது கையாளவர் முக யாளாள முள்ள இது விறு விறையில் விறு இத eggensom gensom meg $^{R.A.}$ eien mom mளவைதுவின்பையுயனி! கியூவிக்கும்

(1) Houder gray will: deur grad der en Asten (2) ஆவாயுவளை வேறுள் இவு வக்கியின் விலியின் விறுகிக்கா But a sate det mit By gu en en en mater en er entam en ett dans er ge el ell engigedens pued se and der mand demen med fig "

R. A. manny un neur ?"

தியைய்ள்ளாரமான வுறியாக இரை புறியா இது வியியாக வைவையையையில் இட் கண்படுவின் வின் வளவுள்ளே இவளியை அடைக்கும் அவ

கூடை பிதிய உயயது ஐயிறு மூஸ்கியீரிய பி มีสมาสสภาพลปกาวีปลายูกเมื่อเปล வூயு தில் அளியியில் வெல் விய அவை விய ஆயயம்பாற்றியிய அய்யமையாள் வடி

Djangan Loepa! Pada TOKO Hoemardanie Tjarikan SOLO,.

Selamanja ada sedia pakaian boeat prijaji djawa sebagai berikcet di bawah ini:

- "jaini Puet itum dan poetih model roepa roepa.
- "Kain batik Solo dan Djocja ber matjem matjem.
- " Fjijoet (kemben) tengah soetra dan tida.
- "Saboek dan epek djoega banjak, atau boerdeur.

Engat!

"Iket ketce model Solo. Djocja Bundoeng dan Semarang batiknja bermatjem matjem.

Apa lagi!

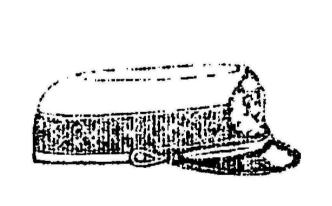
"Djoega bisa menerima pakerdjaan menjogogenes, kain batik trima misih tembokan.

No 1. kain lebar f 1, 75 No 1. tjijcet dan iket f 1, lilin tida kombali. No 1. Saroeng No 1. Slendang tjongok f 1, 50

No 2. boest kain lebar No 2. , tjijoet dan iket ,

Disini tida bisa menerangken satoe per satoe nja, sebab misih banjak dagangan jang beloem termasoek, di harep sadja pada toean toean jang mace pakee soeka dateng atau toelis tanjak pada saja. Segala peseran dan pakerdiaan tanggoeng baik dan radjin, memoedjikan dengan hoormat.

HOEMARDANIE.

PAKEJAN PRIJAJI. TJAN KOK DHAY Tjojoedan Soerakarfa

Telefoon No 110.

Soedah [banjak sedia topi pet poeti dan item dienst compleet, boeat hambanja toean SOESOEHOENAN di Soerakarta dan prijajinja Kangdjeng GOUVERNEMENT, dari pangkat BOEPATI sehingga ka bawah, modelnja ada tiga matjem mencercet senengnja jang pesen, pakerdja'an aloes, dan modelnja amat endah, dari harganja ada jang mahal sehingga jang moerah.

Dan djoeal iket OEDENG BLANGKON roepa roepa model jang BAGOES dan rapi, soepa-வளு துற்புக்கையுக்கும் அகைகி கொண்டி ja toean toean prijaji soeka dateng di saja poenja TOKO boeat menjataken sendiri.

Dan aken di djoeal GAMELAN klenengan zonder bonang, selendro pelok dan barang, kalau mace beli boleh tanjak katerangan dan boleh di preksa ada saja poenja TOKO.

Dan roepa roepa matjem topi model baroe, sepatoe slop tjripoe sandal, dan lain lain barang model sekarang boeat kaoem moeda.

J. H. SEELIG & Zoon BANDOENG.

Baroe trima lagi:

VIOOL complete dengen peti gossok senar hars i 10- i 12,50. 15.-

VIOOL boest bikin Beclame dengen complett f 17,50

Gitnar harga dari f 7,50 complett f 10. f 12,50 f 15.-Mandoline f 7,50 f 10, - f 12,50 SOELING pandjang 1, 4, 5, 6, 10, 18, klep # 8,50 sampai # 25.—

AKKOORDZITHER darl f 7,50 f 10-f 15.-Segale perkakus, senser cetaws ilsin lain dengen bargs moerah. Priscourant

Minjak Param Tjap Singa

Beriboc-riboc.

Soerat' kepoedjian dari segala bangsa. Membilang terima kasih serta menjatakan MI NJAK PARAM TJAP SINGA dari LIM ENG TJI. ANG di PADANG, jang paling MANDJOER CAR amat MOESTADJAB akan membaikkan (menjera boohkan] rospa rospa penjakit soedah kesoeher koeliling negri.

Djoega soedah terima soerat soerat poediia-. dari pada Toeankoe Toeankoe, Panglima Regenz Larasboofd, Koeriahoofd, Radja Radja dar: Tat penosli das Timeer, Hoofddjakes, Sjech sjech dan Alim Charma rapat igams Islam, hicki-Njonja dan Njonja djauda alam: Resident J. C. Boijle, Liatwilosian leng, Kapitein, Luitenant dans Wilkmeester, serts ankee ankee Penghosice will Penghoeloe Adat, Penghoeloe Agama, Penghoeloe kepala, Wedana, Mantri policie, Djaker Landraad. Adjunct Djaksa, Kadji Landraad. iamam dan Chatib, Goegoe Geegoe sakolah (onderwijser), Mantri Opium, Helper Opium dan Toean Toean Commiss dan Klerk post, Station dan Halto Chef, dan soedagar soedagar -jan ternama, serta dari tocan tocan pertockangan socrat socrat kepoedjian besar dari koempoolen toennkoetoennkee dan toenn toenn jang mondiabat pangkat pada Convernement, lia itoe da lam negri Residentie Padangsche Benedeniend. den, negeri Padangache Bovenlanden, Fort de Kock, Paja Combs, Padang Pandjang, Selek Priaman, Fort van der Capellen, Bates Sangkat dan isin lain negeri, dan beberapa tosan tosan Journalist, Redactour dari secrat sperat chapur di Hindia Nederland jang soedah peedji dari ke elbatan moestadjabnja [kemandjoeranja], Inf Minjak Param Tjap Bings seadah menjerak rake kan roopa roopa penjakit.

Ini Minjak Param tjap singa mostadjab prokali serta kemandjeerannja, amat pordica soksil orang orang mesti sedia ini Minjak Param tian Singa didalam reemah, tereetama becas chang lang seeks pergi kehoetan dan jang seeks ace laiar dilacotan dan perdice beest crang jam. pergi ditanah Mekkah d. l. l. amat bergess: didalam periajaran dan berdialanan diseah, atsikataanja ini Minjak Param tjap Singa ada ames beser sekall, ljaitoe membalikan segala roops penjakit seperti jang terseboes disawak in

Penjakit kona Angin tan konzun sonzan

looks kens pise, dan tertjeetjoek besi pakee

bengkak kena terpsekeel, bissel, keekes tjang goo, bengkak bengkak, biring biring, keeraj pane, kereng, kadas keedis, teekak, nambi, p: nat ponat, kooman ajer di djari, tangan dan djari, kaki, gatel, gatel, aegala recpa penjakit dikselli. Sekalian bisa bisa digigit sepasan, purcet gem beeng digigit kale, eslar, laba (tawen), keng miang bie bie kans celat beclee, galigate, digigit semeet api, njamook dan kena angin djaket, masos angin. sakit percet, mercejan angin, mer recien doori, sakit solee ati, sesak napas, senak sesse ati, kaki tangan selar selaran, kelisetion kan antere basan, kapain pooring, bateck bateck, sakit dada, sakit Kopala, sakit serat meeti dan kena terbakar, dengan api, kena lak seerat jang terbakan kena besi panas, ters stram ajer penas dan lain lain, penjakit dingin dan penat penat antero badan, badan demami kaki tangan dingin dingin leempee, sambek sambek, sakit pinggang, sakit dalam tecjang cerat cerat kakee, emijok (remmatik), melandier melandjer, sakit terkilir, salah serat, linee-ilnee pogal pogal, bongkak isang (begook and;ing bengkak dekat leher, sakit telings bermanch codoon, atau barah dipangkal paka dan pang kal (kenak) kaki tangan kepetjeng (kepiradaz) cerat terkilir, terkilek dibantal, sakit gigi beri lebang, djartawat, sakit keeping berbiseel, keer

Ini Minjak Param Tjap Singa amat besar goes mania dipitiit pitiit [corect corect] sekecdicor badan tensee mendapat kesihatan dan menambe Recernt (keksentan) kepada sekalian erang lakiakt persons each suck dan erang! becay torustare acres to the torus areas day and distrib distribusion, dan corat' iang k ico. dibaithan, aya lagi becat orang crans umpocan jang bares kabis beramak pereits

mbarostzon igesekkan) ini Minjak Param Tjat .ven bount medinengkan reops reops penjakit. and ting etiker serts stempel lak di betel unn etiket pembeengkoos diloear ada pakel LIAF BINGA can Berikeet ada seerat ketrang:

an pakelnji. 1 fles (ist 80 gram) & f 1-1 fles (ist 10 gram) a 10,40 dan 1 fl. isi 5 gram a. 10.25 pesenan paling sodikit harga 12-Kaloe bell 12 fies dai Lain enkest kirim.

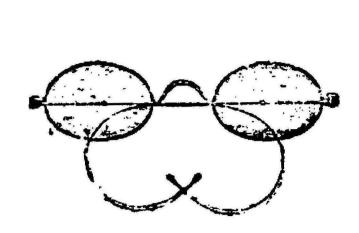
Pesanan jang keerang dari harga f 5 [lima ree] piah) beich kirim post zegel (france) sedja dazi 10 cont sampai à 10,50 cont dan tamba enghest kirim pest pakket 10.60 cent;

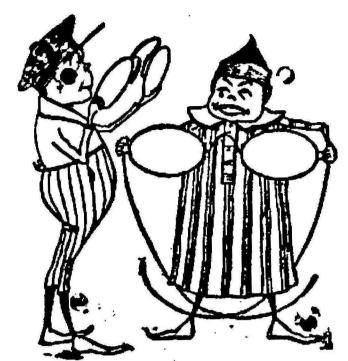
Belek dapat beli pada; Lim Eng Tilang & Co. Kampoons Djawa-Padons. Pleess beled dayed toll rade Teals Keridian Becari

doeloe Kamar obat MACHIELSE. Telefoca No. 3 Lodiwetan

BAROE TRIMA.

Katjamata Katjamata Banjak roepah-roepah, nikkel, perak dan mas, model baroe, model lama

Minjak wangi Eaude Lavende

PELADJARAN BOEKHOUDING, HANDELS REKENEN DAN HANDELSRECHT.

Molai ini hari seorang Blanda jang memegang diploma Boekhouding A. dan B. sanggoep memberi pengadjaran dalem boekhouding, handelarekenen [itoengan dagang] dan handelarecht [wet dagang] dalem basa Belanda dengan soerat menjoerat, djadi jang adjar ta' oesah dateng. Bajaran 10 roepjah seboelan. Keterangan lebih pandjang boleh minta pada Drukkerii Roedi Ostomo Solo.

ு விருயார்ப்பாவியாவி காக கழ்து இ

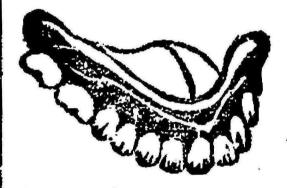
மூற பிறுவின் அவ்வு ஆன்குவு வகதுவதுவதுவையூவர் துவைப்பவ வயி இள்ளியி வயவவைவுக்குவதவி வி அவிலிவறு வுகியிறையது வகிதிவிவி வ பியூர்வு வரையாகி விரையின் வுறியில் விருவியில் குக்கள்காக காகிய விருள்ளத்தை வி க்கு வையாய் அழியில் வழியில் விறியில் வி வறு ஐன்னீரிய வெறிய ஐவ் குவர்கள்கள் โ เบาะถูกใช้เพษาที่ที่ทาวูสพาวมสพาพาศณา

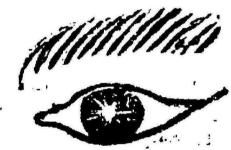
ക പിച്ചാന പിലെ സമ്പ്രാത്യ പ്ര Hom on say of man an an an man man poenja pesenan. Em am man 2 Em 1 en am man 2 en ~ m 1 1 வைய்யை அவியில் வியை ผิวงาง เพื่อ เกา เพื่อ ระ

๛๛๛๛๛ฦ๛๛ B m m swm m & com न का क्षेत्र की का क्ष्म क्षा का को र an un m) ém em " **— 113 —**

ม อน เขา ม เขา ร ม เขา ยูนี้ @ พ เมา ร ม ய வானுவ இயுறை N. V. B. O. கோள்கிறிய விறு இறையா คิปคองปณเทราที่พิพพีพพูพพปจะเภทพลาให้เอามู காப்வது செய்த கையிதில்லி ஐவிரு ஐவுடைய வடிய an and and and on the same of a con on a could of a could an of வவி கடையூவ சயூக்கார்க்கிறை உத்திர்த்து ஆரி m-managan, makithonati gala. Battong dieil மால் வழுவவுவ வுள்ளும் வ பிர்மானி · மாவகிய விடுமுறு ஆன்கிலியுவழை வதியான சவி வருளவிதியில் வ வைவற்பத்து கிறவைகுவைகுகியில் குரும்பிய்க் கியவரவி வள-கிறுவூகியுவைக் வடையி வுள்கவதிர் and dans man my mar my war men mil . er en den eu mil et alte ு ஒரு ஆவீலாவியலாகுவாவி ஆஆக்கிவேஐயுக்கு Rus meneralist mandina effermand der of the the my เกล่มเกล่มเหล่งแรงเพื่อมถูกปลิการปลิการที่ผับ เกล किमार्शिकाशुक्तां का भूष्टि कर्या का मार्थिका हुए सुर स्वास्त्र ने विधि 見然の高い 6 -4 0 00 (m) N, V. B. O.

Saiasinshe gigi berrama Lie Tjin Biauw

Toekang gigi, jang paling bagoes terbikin oleh Sinsche LIE TJIN BIAUW Sekarang pindah di kampoeng Resoniten Solo. Dengen hormat berharep toewan dan prijaji saia hatoeri tjobak saja poenja bikinan gigi palsoe dari porselin poetih en item, dan mas, bisa djoega bekas gigi dari mas, djaboet gigi tida sakit en bisa ganti mata paleoe percies mata betoel orang lijat tida bisa taoe kapan mata palsce dari harga sama lain orang saja poenja lebih moerah lain tida saja toenggoe toewan LIE TJIN BIAUW.

BOEKOE Hasmoroloio:

Menjeritakan Ilmoe kasampoernan Hoeroep Djawa pake tembang terhimpoen oleh

DI SOERAKARTA. I boekoe harga f 0.75 lain onkos kirim franco aangeteekend f0.90 Toko N. V. Brukkern B. C. Tjojoedan Role

Ingluge Change

llernes de en grandigue de dans grande de grande Aleradion grammer dadi Benneyly, Lien deradadie nage moundinanemengines (date Butalin வாகருவாய்க்க கழையாகுக்காள்கள் ஆன்னிருவ வங்காதயை வாகிருவாய் ஆகுரியி வளகுகிகிதி mater watern yenter seurthagen ab gratelle feit dans mad di made man miles de mange ou mit de man de la man man de la man de கடியான, வைகளையூழி விவிவா(விவி - Machin ் வயைய்ளளு ஆவவு f 10 விவற்றனத் வாழி ரிவி கவக்அகியதோஜலிலி கூறிருக்குக்கு வுடுக்கி வின்களியூக்காக கொடியிருவியாளருக்கவுகளை வக்கழ an er han en ign et blubbett blank et blank et et et et et et et et ஆள்~~ளைக்குக்கூட்~~வகவிறைந்துக்கை எடுக்கிக்

मा का निका की क्या कि का में

กม(ถึกาพิพิธานาสมหารถตา) เป็นกาสพฤษา เมื่อการเล่น ผู้เล็กระ เป็น เมื่อการ เล่น เมื่อการ เมื่ ဗ္ဗက္ကန္တာရေးကို မေးကို man and the same of the same o myderning angenary പച്ച് എയുന്നു หญะนั้นอุญณะ กูกเล็นจมพุฒ f 12. f 14. f 16. f 18. f 10. f 12. f 5. f 6. f 7.

f 3. f 4.

ு வீடியும் மூடிய விற்கு ந்தை இறு இருக்கு வகர்கள் விறு விறு வருக்கு முறு வருக்கு மாகி ¹ மிகி

f 4. : 5.

வின்று பிக்காழிகள் இதிரி வளுகையூரி வது ஒரு விறுந்தின்

 ^{1} துத் பெலக்கீகிக்குறு $^{1/2, 50}$ கலக்கைப்புறை $^{1/2}$ வுகிகுகைகியுற man marker of grant

Ingrimmer an grag general en negativity in grammer en un mag a uit met an en းပေးက org en en 🤝

Makan Djin-

tan

Saben pagi, senang dan seger sekali dalem satoe hari!

Perasaan seger

jang sebagi ada ditengah laoe-

Brasa isies

jang seperti doedoek dipoetjak goe[.]

noeng tinggi.

Lebih dari pence

didalem

DJINTAN sabidji!

Tjobalah menjatakan sendiri djoegal

" dengen kottak " 0.75

· Semarang Dintan terdjoeal

